Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ № 219 (8959). • 1986 йил 19 ноябрь • чоршанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ВАТАНИМИЗНИНГ ГУЛЛАБ ЯШНАШИ УЧУН

Ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг олтинчи сессияси

ИТТИФОҚ СОВЕТИДА

17 ноябрь куни соат 14 да СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залида Иттифоқ Советининг биринчи мажлиси бошланди.

Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громико, Л. Н. Зайков, Д. А. Кунаев, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Н. Н. Слюньков, Ю. Ф. Соловьев, Н. В. Тализин, В. А. Медведев, Г. П. Разумовский, И. В. Капитонов ўртоқларни депутатлар ва меҳмонлар қарсаклар билан кутиб олдилар.

Мажлис Иттифоқ Советининг раиси **Л. Н. Толкунов** раислигида ўтди.

Палата мандат комиссиясининг раиси **К. С. Демирчяннинг** доклади юзасидан депутатлар янги сайланган депутатларнинг ваколатларини тўғри деб топиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилдилар.

Мажлисда Иттифоқ Совети баъзи доимий комиссияларининг составига ўзгартишлар киритилди.

Иттифоқ Совети план-бюджет комиссиясининг раиси **В. А. Масол** СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1987 йилги Давлат плани тўғрисида ҳамда 1986 йилги плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида, СССРнинг 1987 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва СССРнинг 1985 йилги бюджетининг ижроси ҳақида Иттифоқ Совети доимий комиссиялари номидан қўшимча доклад қилди.

У ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг асосий омили—фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга тўхталиб ўтди. Комиссияларнинг фикрича, деб таъкидлади у, министрликлар ва идораларнинг бу соҳадаги фаолиятида ҳозирча сифат бурилиши рўй бергани йўқ.

Барча тармоқларнинг планларини кўриб чиқиш пайтида, деб таъкидлади нотиқ, комиссиялар хом ашё, материаллар, ёқилғи ва энергиядан тежаб-тергаб ва оқилона фойдаланишга қаратилган ишнинг савияси етарли эмаслигини кўрсатиб ўтдилар.

Сўнгра нотиқ халқ хўжалигидаги инвестиция сиёсатининг самарадорлигини ошириш юзасидан партия белгилаган тадбирлар капитал қурилишдаги ишларни тубдан яхшилашни талаб қилаётганлигини уқтириб ўтди.

Комиссиялар уй-жой ва социал-маданий қурилиш программаларини кўриб чиқишга алоҳида эътибор бердилар. Доимий комиссиялар, деди сўзини давом эттириб нотиқ, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни чакана нархларда жами 217,8 миллион сўмлик миқдорида ва бюджет даромадларини 150 миллион сўм миқдорида кўпайтириш имкониятини қидириб топдилар.

Қўшимча докладчи шу тузатишларни ҳисобга олиб, СССРнинг 1987 йилги давлат планини ва давлат бюджетини тасдиқлаш тўғрисида таклиф киритди.

Музокараларни бошлаб берган РСФСР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари депутат **Ф. А. Табеев** совет халқи ўзининг амалий ишлари билан партиямиз ленинча йўлини қўллаб-қувватлаётганлигини тасдиқламоқда, деб уқтирди. Бутун мамлакатда бўлганидек, Россия Федерациясидаги ўзгаришлар ҳам кўзга ташланиб турибди: халқ хўжалигининг кўпчилик тармоқлари барқарор ишламоқда, ишлаб чиқариш ҳажми ортди, агросаноат тармоқларида ишнинг аҳволи яхшиланди.

Аммо, деб таъкидлади нотиқ, республика экономикасидаги бу ўзгаришлар ҳали барқарор тус олгани йўқ.

Украина ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **А. П. Ляшко** республика социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш, мамлакат халқ хўжалиги комплексига Украина қўшаётган ҳиссани кўпайтиришнинг энг муҳим масалаларига диққат-эътиборни қаратди.

Депутат ресурсларни тежайдиган технологияларни жорий этиш, маҳсулотга материал сарфини камайтириш, хом ашё ва материалларни тежашнинг жиддий муаммолари хусусида ташвишланиб гапирди. У иккиламчи хом ашёни қайта ишлаш учун мукаммал техника яратиш зарурлигини алоҳида таъкидлади.

Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари депутат **К. М. Багиров** коммунистлар, республиканинг барча меҳнаткашлари ўз фаолиятларининг натижаларини танқидий баҳолаётганликларини таъкидлаб ўтди. Ишлаб чиқаришни, самарадорликни ўстиришнинг барча резервлари ишга солингани йўқ, шартномавий интизомга риоя этиш, маҳсулот сифатини ошириш, аҳолига савдо ва маиший хизматни яхшилаш соҳасида туб бурилишга эришилмади.

Республика коммунистлари суиистеъмолларга, кўзбўямачиликка, қўшиб ёзишларга, порахўрликка қарши қатъий курашишлари, бошқарув системасини яхшилаш билан батафсилроқ шуғулланишлари, иқтисодий омиллар ва рағбатлантиришдан яна ҳам активроқ фойдаланишлари, самарадорлик ва иш сифатининг ортишига эришишлари керак.

Одамлар ҳақида, уларнинг соғлиғи тўғрисида ғамхўрлик—беш йиллик иккинчи йили планининг энг муҳим таркибий қисмидир. Москвадаги 79-шаҳар поликлиникаси терапия бўлимининг мудираси депутат **Л. П. Шуригина** ана шу масалага алоҳида диққат-эътиборни қаратди.

СССР енгил саноат министри депутат **В. Г. Клюев** тармоқ иши шаънига айтилган адолатли танқидни тан олди. Кўпгина маҳсулотлар тури, ташқи кўриниши ва сифатига кўра аҳолининг ўсиб бораётган талабига жавоб бермайди. Яқинда КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгашда маҳсулот сифатини оширишга қаратилган ишларни кескин кучайтириш зарурлиги ҳақида гапирилди. Шу муносабат билан депутат сифат—СССР Енгил саноати министрлигида маҳсулотни давлат қабулига тайёрлаш биринчи даражали муаммо эканлигини таъкидлаб ўтди.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг биринчи секретари депутат **Т. А. Алимов** сўзга чиқади. (Мазкур нутқ газетанинг иккинчи саҳифасида эълон қилинмоқда).

МИЛЛАТЛАР СОВЕТИДА

Соат 17 да СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залида Миллатлар Советининг биринчи мажлиси бошланди.

Депутатлар ва меҳмонлар **В. М. Чебриков, А. П. Бирюкова, В. П. Никонов** ўртоқларни қарсаклар билан кутиб олдилар.

Мажлисга **А. Э. Восс** раислик қилди.

Янги сайланган депутатларнинг ваколатларини текшириш тўғрисида Миллатлар Совети мандат комиссиясининг раиси **О. С. Мирошхин** Мандат комиссиясининг докладини қилди. Доклад юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Палата мажлисида палата баъзи доимий комиссияларининг составига ўзгартишлар киритилди.

Миллатлар Совети план-бюджет комиссиясининг раиси **Н. И. Масленников** СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1987 йилги Давлат плани тўғрисида ҳамда 1986 йил плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида СССРнинг 1987 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва 1985 йил бюджетининг ижроси ҳақида Миллатлар Совети доимий комиссияларининг қўшимча докладини қилди.

Палаталарнинг доимий комиссиялари, деди у, мамлакатнинг 1987 йилги плани ва бюджетини дастлабки тарзда кўриб чиқдилар, бу йилги план қандай бажарилаётганини 1985 йил бюджетининг ижросини таҳлил этдилар ҳамда хулосалар тайёрладилар. 1987 йил планининг таркиб топиши туб хусусияти шундан иборатки, эришилган даражага қараб планлаштиришнинг илгари қарор топган тартибидан қатъиян воз кечилди.

Планда илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш, халқ хўжалиги пировард натижаларига илм-фан таъсирини кучайтириш юзасидан белгиланган тадбирларнинг таъсирчанлигини баҳолашга биринчи даражали эътибор берилди. Маҳсулотнинг давлат қабули сифатсиз техника, ускуна ишлаб чиқаришга мустаҳкам тўсиқ қўйиши лозим. Аммо бу ишга ҳамма ерда ҳам шай эмаслар, деб таъкидлади қўшимча докладчи.

Комиссиялар СССР министрликлари ва идораларидан, республика органларидан социал инфраструктура объектлари қурилишида туб бурилишга эришишни талаб қилдилар.

Планда Озиқ-овқат программасини амалга оширишга катта аҳамият берилган. Келгуси йилда агросаноат ишлаб чиқаришини ўстиришнинг ташкилий, иқтисодий ва социал омиллари тўла куч билан ишга солиниши лозим.

Комиссиялар аҳолининг харид қуввати талабларини тўлароқ қондириш масалаларини зўр диққат-эътибор билан кўриб чиқдилар.

СССРнинг 1987 йилги Давлат плани ва Бюджети топшириқлари, деди пировардида депутат, КПСС XXVII съезди йўл-йўриқларига мосдир.

Белоруссия Компартияси Брест область комитетининг биринчи секретари депутат **Е. Е. Соколов** мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш ҳар бир коллектив, ҳар бир меҳнаткашнинг қўшган ҳиссасига боғлиқ эканлигини таъкидлаб, областдаги мавжуд резервларга, қайта қуришга тўғаноқ бўлаётган жиддий камчиликларга асосий эътиборни қаратди. Масалан, маҳсулот сифатини ошириш проблемаси кескин турибди, планни бажармаётган коллективлар ҳам бор. Ҳамма ерда умумий иш учун юксак масъулият руҳини қарор топтириш, илғор технологияларни, меҳнатни ташкил этиш прогрессив шаклларини ғайрат билан жорий этиш борасида ҳали кўп ишлар қилиш лозим.

РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари депутат **В. И. Казаков** республика экономикасида резервлар ва фойдаланилмаётган имкониятлар ҳали оз эмас, деди. Кўпгина тармоқларда қайта қуриш суст бормоқда. У ҳали барча меҳнат коллективларини қамраб олган эмас. Шартномалар бўйича маҳсулот етказиб беришдаги ҳамда ишлаб чиқариладиган маҳсулот хиллари бўйича қўйилган топшириқларни бажаришдаги қолоқлик бартараф этилмаган. Товар сифати ва хизмат даражаси хусусида эътирозлар оз эмас.

Депутат Россия социал-маданий секторини ривожлантиришдаги эҳтиёжларни тўла-тўкис ҳисобга олмаганлиги учун иттифоқ план органларини танқид қилди.

«Электрон» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Львов телевизор заводи радиоаппарат созловчиси депутат **Г. С. Жарко** қайта қуришнинг дастлабки якунлари хусусида гапирди.

Депутат Львов шаҳрини сув билан таъминлаш борасидаги ўткир проблемага ҳам тўхталди.

СССР нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министри депутат **В. Г. Чирсков** ўз нутқида тармоқ меҳнаткашлари кўпинча мураккаб иқлим шароитларида ишлаб туришларига тўғри келаётганлигини айтди.

Нотиқ социал соҳани ривожлантириш йўлларига муфассал тўхталди. Бу соҳа нефть конларини, жумладан Ғарбий Сибирь нефть конларини вахта методи билан ўзлаштиришда айниқса муҳимдир. Беш йилликнинг иккинчи йилида ёрдамчи хўжаликлар системаси авваалгига нисбатан тезроқ ривожланади, қурувчиларни товарлар билан таъминлаш, уларга хизмат кўрсатиш яхшиланади.

Мамлакатда вужудга келаётган янги вазиятда, деди Қозоғистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари депутат **В. А. Гребенюк**, инсон омили тобора кўпроқ кучаймоқда, интизом ва уюшқоқлик мустаҳкамланмоқда.

Аммо ижобий ўзгаришлар олдида интенсивлаш суръатларини оширишга ҳалақит берувчи ҳал этилмаган проблемалар тобора яққол кўринмоқда. Қўл меҳнатини камайтириш шулардан бири ҳисобланади.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари депутат **В. В. Карпов** ҳаёт ҳақиқати ва санъат ҳақиқати проблемасига тўхталиб, КПСС XXVII съездидан кейин камчиликлар ва хатоликлар тўғрисида кўп гапирилмоқда ва ёзилмоқда, деди. Лекин фақатгина камчиликларни, ҳаётимизнинг салбий томонларинигина кўриш тенденциясига ҳам қўшилиб бўлмайди, деб таъкидлади у. Бугунги кунда бу нарса — тўла ҳақиқат эмас. У ярим ҳақиқатдир, холос. Бугунги кундаги тўла ҳақиқат шуки, партия камчиликларни кўриб, унга баҳо берди ва халқни хўжалик ва маънавий ҳаётдаги барча номуносиб ҳодисаларни бартараф этиш сари бошлаб бормоқда.

Литва Компартияси Вильнюс шаҳар комитетининг биринчи секретари **В. К. Микучяускас** ўз нутқида уй-жой қурилиши проблемаларига тўхталиб ўтди. У шаҳарда якка қурилишни ривожлантириш—ҳаётий муҳим масалани ҳал этишга кўмак берган бўлур эди, деди.

Янги уй-жойлар қуриш билан бирга мавжуд уй-жойларни сақлаб қолишнинг аҳамияти ҳам оз эмас. Бунинг учун моддий ва техникавий ресурслар керак.

Иттифоқ Советида ва Миллатлар Советида сўзга чиққан депутатлар КПСС ва Совет давлатининг мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришни, ядро фалокатининг олдини олишни ва Ер юзида тинчликни мустаҳкамлашни кўзловчи ички ва ташқи сиёсатини совет халқи якдиллик билан маъқуллаётганлигини таъкидладилар.

Депутатлар мамлакатнинг келгуси йилги план ва бюджети лойиҳаларини маъқуллашни таклиф этадилар.

* * *

18 ноябрда СССР Олий Советининг сессияси ўз ишини давом эттирди.

Совет кишилари партия ишлаб чиққан мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш йўлини ўз хоҳиш-иродаларининг ифодаси деб билмоқдалар. Ҳар бир кишининг актив позицияда бўлиши ана шу жадаллаштиришда, режаларимизнинг реаллигида, Ватанимиз учун, унинг жаҳондаги роли учун тарихий аҳамиятга эга бўладиган ишларимизнинг муваффақиятида намоён бўлади. Фақат омманинг фидокорона меҳнати, ташаббускорлиги ва ижодкорлигигина янгиланиш ва бунёдкорлик йўлини рўёбга чиқариши мумкин.

Халқ вакиллари — СССР Олий Советининг депутатлари беш йиллик планларининг бажарилиши учун юксак масъулиятни ҳис этган ҳолда КПСС XXVII съезди қарорларини амалга ошириш йўлларини муҳокама қилмоқдалар. Улар янгиликка ўтиш ҳаётнинг ҳамма соҳаларида ҳам актив амалга оширилмаётганлигини уқтирдилар.

18 ноябрь куни Кремлда палаталарнинг алоҳида-алоҳида мажлисларида сессия ўз ишини давом эттирди.

МИЛЛАТЛАР СОВЕТИДА

Соат 10 да СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залида Миллатлар Советининг иккинчи мажлиси очилди.

Депутатлар ва меҳмонлар **В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, С. Л. Соколов, А. П. Бирюкова, А. Ф. Добринин, В. П. Никонов** ўртоқларни қарсаклар билан кутиб олдилар.

Мажлис Миллатлар Совети раиси **А. Э. Восс** раислигида ўтди.

«Фергананефтеоргсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмасининг оператори депутат **Ю. Назиров** сўзга чиқади. (Мазкур нутқ газетанинг иккинчи саҳифасида эълон қилинмоқда).

Салбий ҳодисаларни, ўз умрини яшаб бўлган, социал-иқтисодий тараққиётни янада жадаллаштиришга халақит бераётган ҳамма иллатларни бартараф этиш область партия ташкилоти, меҳнат коллективлари ишининг асосий мазмунини ташкил қилади, деди КПСС Калинин область комитетининг биринчи секретари депутат **Н. Ф. Татарчук.**

Нотиқ Калинин вагонсозлик заводини тубдан реконструкция қилиш зарурлиги тўғрисидаги масалани ўткир қилиб қўйди.

Грузиялик ҳайкалтарош депутат **М. И. Бердзенишвили** воқелик ҳодисаларига юксак партиявий мезон билан ёндашиш, ғўрликка, ижодий ишнинг паст даражасига тўсиқ қўйиш зарурлигини айтди. Ҳозир, деди у, Грузия рассомлари яқин вақт ичида Москвада очиладиган кўргазмага тайёргарлик кўрмоқдалар.

Ҳамма нарса мактабдан бошланади, — деб таъкидлади ўз нутқида Озарбайжон ССР Садарак қишлоқ мактабининг муаллимаси депутат **В. Ю. Мамедова.** Ҳозир партада ўтирган ёшлар қайта қуришнинг истиқбол программасини амалга оширишлари лозим бўлади. Моддий-техникавий базанинг тайёр эмаслиги, эскирган дарсликлар мактаб ислоҳотини рўёбга чиқариш суръатларини биринчи галда кечиктирмоқда, деб уқтирди нотиқ.

Беш йиллик иккинчи йилининг планларини амалга ошириш корхоналарни хўжалик юритишнинг янги шароитларига ўтказиш зарурлигини тақозо этаётганлиги равшан кўриниб турибди. Шу муносабат билан СССР Ўрмон целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати министри депутат **М. И. Бусыгин** ҳозир бу тармоқ зарур тайёргарлик тадбирларини ниҳоясига етказаётганини маълум қилди.

Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари депутат **Г. Н. Кисилев** муҳокама этилаётган план социал проблемаларни жадал ҳал этиш мақсадини кўзлашини уқтириб ўтди.

Депутатнинг фикрича, беш йилликнинг иккинчи йили планида кадрларни тайёрлашга, меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланишга, илм-фан имкониятларини амалда рўёбга чиқаришга кўпроқ эътибор бериш муҳимдир.

Молдавиядаги «Точлитмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори депутат **А. И. Большаков** ўз нутқини маҳсулот сифатини ошириш проблемаларига бағишлади. У корхона машинасозлик маҳсулотининг техникавий даражасини оширишда доимо дуч келаётган қийинчиликлар ҳақида гапирди. Корхоналарда маҳсулотни давлат йўли билан қабул қилишни жорий этиш маҳсулотнинг сифатини ва техникавий даражасини комплекс тарзда такомиллаштириш йўлларидан биридир.

Латвия ССР Вентспилс нефть жўнатиш базаси электрон ҳисоблаш машиналарини ишлатиш инженери депутат **О. И. Пишкис** республика меҳнат коллективлари маҳсулотнинг техникавий даражасини ва сифатини ошириш тармоқ программаларини қандай бажараётгани ҳақида гапирди.

Ереван давлат университетининг ректори депутат **С. А. Амбарцумян** қуйидагиларни уқтириб ўтди: КПСС Марказий Комитетининг олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг асосий йўналишлари тўғрисидаги қарори олий ўқув юртларига ижодий изланишда катта мустақиллик берди. Энди улар хўжалик шартномаси асосидаги ишларни муддатида ва юқори сифатли қилиб бажармоқда. Аммо шундан кейин бу ишларни жорий қилиш учун йиллар давомида кўпинча ҳеч бир иш қилинмайди. Илм-фан ютуқларини халқ хўжалигига жорий этиш ва улардан самарали фойдаланиш билан шуғулланадиган ягона давлат системасини вужудга келтириш зарур, деб ҳисоблайман, деди у.

Биз партиянинг сиёсатини аввало меҳнат билан ва сифатли меҳнат билан қўллаб-қувватлаймиз, — деди Бошқирдистон АССР «Униш» колхозининг раиси депутат **М. М. Галиев.**

Ғалла — рўзғорнинг боши, деб ҳақ гапни айтганлар. Ғалла кўп бўлиши учун эса моҳир қўллargина эмас, шу билан бирга серунум техника ҳам бўлиши керак. Мана шундай техникани ишлаб чиқаришда эса ҳали ҳам дуруст тартиб йўқ. Депутат мисол тариқасида ўғит соладиган агрегат ишлаб чиқариш масаласини тилга олди. Бу керакли машина бўлса ҳам, аммо уни ўзлаштириш суст бормоқда. Ҳа, биз пухта техникани кутяпмиз, агросаноат комплексининг ходимлари эса қарздор бўлиб қолмайдилар.

Туркманистон Компартияси Красноводск область комитетининг биринчи секретари депутат **Е. Т. Митрин** республиканинг жануби-ғарбий районларида В. И. Ленин номли Қорақум канали қурилишини давом эттириш катта иқтисодий ва социал аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида гапирди.

Депутат тегишли иттифоқ органлари раҳбарларига мурожаат этиб шу энг муҳим проблема юзасидан тегишли қарорлар қабул қилишни жадаллаштиришни илтимос қилди.

«Таджикхимстрой» тресги 33-бошқармасининг монтажчилар бригадири депутат **С. Раҳмонов** республика капитал қурилишидаги аҳвол тўғрисида ўз фикрларини айтди. Яхшилик сари туб бурилишга эришишга ҳали муваффақ бўлингани йўқ. Объектларни фойдаланиш учун топшириш соҳасида анчагина орқада қолишга йўл қўйилди. Меҳнатни ташкил этишда камчиликлар кўп, механизация воситалари ёмон жорий этилмоқда.

Ханти-мансилар автоном округи район касалхонаси бош врачининг ўринбосари депутат **Л. Д. Овсянникова** ўз нутқида шимолнинг янги қурилишлари шароитида инсон омили, айниқса, муҳим эканини таъкидлади.

Аммо бир қатор министрликлар ва идоралар социал соҳани ҳамон суст ривожлантирмоқдалар.

Касаба союзлари Эстония республика Советининг раиси депутат **М. А. Педак** ўз нутқида кейинги йилларда марказда ҳам, жойларда ҳам уй-жой-коммунал ва шаҳар хўжалигига анча кўп эътибор берилаётганини қайд этди. Шу билан бир қаторда бу соҳада ҳали ҳам проблемалар кўп. СССР Кўмир саноати министрлиги, СССР Давлат агросаноат комитети, бир қанча министрликлар ва идоралар ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари уй-жой ва коммунал қурилиши соҳасидаги план топшириқларини бажармаяптилар.

Зубово-Поляна районидаги «Красное знамя» колхозининг бош агрономи депутат **Ф. П. Лябушев** Мордва АССР қишлоқ хўжалиги ходимлари эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш, уни об-ҳаво ўзгаришларига боғлиқ қилмаслик вазифаларини ҳал этаётганликларини уқтириб ўтди. У қишлоқ меҳнатчилари юксак интизомни, хўжалик юритишнинг илмий асосланган усулларини, индустриал технологияларни, ерларни мелиорациялашни, ўғитлардан моҳирона фойдаланишни об-ҳаво инжиқликларига қарама-қарши қўяётганликларини ўз колхози мисолида кўрсатиб берди.

(Давоми иккинчи бетда).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Бугун, 1986 йил 19 ноябрь эрталаб соат 10 да СССР Олий Советининг Катта Кремль саройидаги мажлислар залида **Иттифоқ Совети** билан **Миллатлар Советининг** қўшма мажлиси бўлади.

ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛЛАРИДА

ДАВЛАТ СИФАТ КОНТРОЛИ ИШЛАМОҚДА

ТОШКЕНТДАГИ «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмасида барпо этилган олтита юқори сифат потокидан учтаси барча маҳсулотни биринчи тақдимдаёқ давлат қабул қилиб олувчиларига топширди. Қолган маҳсулотлар йўл қўйилган стандартдан чекинишларни тузатиш учун қайтарилди.

Бош инженернинг собиқ ўринбосари М. Обидова бошчилик қилаётган давлат контролерлари бригадаси бирлашмада обрў қозонган энг тажрибали тикувчи мутахассислардан тузилган.

Энди улардан бирортаси ҳам маъмуриятга боғлиқ эмас ва унга бўйсунмайди. Уларнинг ҳар бири стандартлар давлат комитетининг «Қизил тонг»даги доимий вакилидир. Уларга катта ваколат берилган.

Корхонада ана шу ваколат кучини дарҳол сезишди. Дастлабки текширишлардаёқ кийимлардаги нуқсонлар аниқланди, илгари бундай нуқсонларни арзимаган камчилик ҳисоблаб, эътибор бермай ўтказиб юборар эдилар. Аммо контролёрлар давлат стандартига мувофиқ келмадими — камчилигини тугат, деб қаттиқ туриб олдилар.

Бу олдин кўнгилсиз натижаларга олиб келди. Йил давомида биринчи марта «Қизил тонг» ойлик планни бажармади.

—Лекин биз давлат қабул органининг ҳаракатларини жазолаш деб ҳисобламаймиз. — деб таъкидлади бирлашманинг бош директори Р. Содиқов. — Аксинча, бу яхши ишлаш мактабидир. Қаерда танг жойлар борлигини, сифатни яхшилашнинг қандай резервларини яқин вақт ичида ишга солиш мумкинлигини аниқлаб олдик.

Ҳақиқатан ҳам цехларда давлат йўли билан қабул қилувчилар сифатсиз маҳсулот тайёрлаш сабабларини аниқлабгина қолмай аҳволни ўнглаб олишда ёрдам бераётганликларини муносиб баҳоладилар.

Давлат қабули таъминотдан тортиб маҳсулотни реализация қилишгача барча ишлаб чиқариш бўғинларининг ишини кучайтирди. Контролёрлар ҳар қандай ёрдамни беришга тайёрдирлар, улар фақат бир ишни қилмайдилар: давлат стандартига мос келмайдиган буюмларнинг харидорларга етиб боришига йўл қўймайдилар.

«Қизил тонг» давлат қабули бригадасига алоҳида хона ажратиб, бутун технология ҳужжатларини тақдим этди, стандартлар кутубхонасини ташкил этишда ёрдам берди, бригада штати ҳам кенгайди. Ҳозир унда саккиз киши бор, 1-январдан уларнинг сони 15 кишига етади. Ана шундан кейин «Қизил тонг» бирлашмасининг ҳамма маҳсулотларини давлат қабули ходимлари текшириб оладилар.

А. БЕЗВЕРХОВ,
(ЎзТАГ).

АЖОЙИБ ТАДБИР

КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгашда саноат корхоналарида маҳсулотни давлат қабул қилишини жорий этиш масалалари муҳокама қилинганини биз зўр мамнуният билан кутиб олдик. Бу катта ва ажойиб иш КПСС XXVII съездида бошланган эди, дейиш мумкин. Ҳеч кимга кераксиз маҳсулотлар ишлаб чиқаришга чек қўйиш съезд материалларида аниқ-равшан баён этилган эди. Бугунга келиб бу масаланинг алоҳида муҳокама қилиниши ва 1987 йилнинг 1 январидан бошлаб амалдаги ишларга ўтилиши ниҳоятда қувончли воқеадир.

Дарҳақиқат, ҳар куни 8 соат ишлаб ҳар ойда юзлаб, минглаб маҳсулот ишлаб чиқарсангу, уни пештахталарда чанг босиб ётганини кўрсанг — кишига алам қилади. Шунинг учун ҳам сифатли ишлаб чиқаришга ҳаракат қиляпмиз. Бу ҳаракат бизнинг корхонамизда XXVII съезддан кейиноқ бошланган эди. Ҳозиргача маълум ютуқларни қўлга киритдик. Лекин бу ҳали етарли эмас, ишнинг бошланиши холос. Хусусан, бизнинг участкамиз техника назоратчиларисиз ишлай бошлаганига уч ой бўлди. Мана шу уч ой бизга нималар берди? Жуда кўп нарса! Жумладан, аввало меҳнат интизоми яхшиланди, бу эса ўз навбатида шошма-шошарликка йўл қўймасликка олиб келди. Демак бу ҳам маҳсулот сифатининг яхши бўлишига таъсир кўрсатмоқда. Энг асосийси биз пировард натижага қараб ҳақ оляпмиз, мукофот пули эса фақат сифатга қараб тўланяпти. Илгари брак маҳсулот учун биз ишчилар жавоб бермас эдик, планни бажарсак бўлди — мукофотни олаверардик. Ҳозир эса мабодо бизнинг участкамизда ишлаб чиқарилган бир жуфтгина пойабзал брак сифатида савдо корхонасидан қайтиб келса, бунинг учун бир ишчи эмас, балки бригадамиздаги барча 12 киши мукофотдан маҳрум этилади. Демак ҳар биримиз сифатли ишлашимиз керак.

Партиямиз Марказий Комитетида сифат масаласининг кўрилиши, бундан буён корхоналар маҳсулотини давлат стандарти ходимлари қабул қилишга ўтилиши айни муддао бўлди. Ишончимиз комилки, биз ҳозиргача фақат участкамизда сифатли маҳсулот ишлаб чиқараётган бўлсак, бундан буён бутун корхонамизда ҳам браксиз ишлашга муваффақ бўлишга имконият яратилди.

Т. МАЛЬЦЕВА,
Чирчиқ пойабзал фабрикасининг ишчиси.

Экскаваторлар вақтида етказиб берилади

«ТАШЭКС» бирлашмасининг коллективи беш йилликнинг биринчи йилида бир маромда ишламоқда. Экскаваторчилар маҳсулот етказиб бериш интизомини мустаҳкамлашга катта эътибор бердилар. Ҳозир мавжуд қолоқлик тугатилди, экскаваторлар барча буюртмачиларга вақтида юборилиб турилибди.

30—304 ГЭ маркали ўттизта ер қазиш машинаси шартномада кўрсатилган муддатларда Венгрия, Вьетнам ва Кубага жўнатилди. Тошкент экскаваторларининг ишлашига чет элларда яхши баҳо берилмоқда. Чоғроқ, лекин серунум ва пухта экскаваторлар ғоят мураккаб шароитда ҳам тузук ишлаб турибди. Бу техникага халқаро бозорда ҳам, ички бозорда ҳам талаб ошиб бормоқда.

Шунинг учун ҳам бу ерда ишлаб чиқаришни кенгайтиришга кўп куч-ғайрат сарфланаяпти. Ҳозир бош завод цехларида иш ўринлари аттестациядан ўтказилмоқда. Ўнлаб эскирган машина-ускуналарни чиқариб ташлашга, замонавий станокларни бор қуввати билан ишлатишга қарор қилинди. Келаси йилдан бошлаб гидравлик бошқариладиган янги экскаватор кўплаб тайёрлана бошлайди. (ЎзТАГ).

Боғча муборак, кичкинтойлар!

Тошкент шаҳридаги Киров районида мактабгача тарбия болалар муассасаларига йўлланма олиш учун навбатда турганлар сони кескин камайди. Бу ерда Юнусобод массивида 320 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. Уни сайловчилар наказига мувофиқ «Главташкентстрой» қурилиш ташкилотлари барпо этдилар. Янги боғча қурилиб ишга туширилиши билан болаларига қараб ўтирган 200 дан ортиқ уй бекаси корхоналарда ишлаш имконига эга бўлди.

Йил бошидан буён республика пойтахтида саккизта болалар боғчаси ишга туширилди. Уларда икки ярим мингга яқин кичкинтой тарбияланмоқда.

(ЎзТАГ).

ЯНВАРЬ ОЙИ ҲИСОБИГА

● «СРЕДАЗКАБЕЛЬ» ишлаб чиқариш бирлашмасида графикдан ўзиб, ташаббус кўрсатиб меҳнат қилаётган илғорлар кўплаб топилади. Бундай ишчилардан юзга яқини ўн иккинчи беш йилликнинг иккинчи йили ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Ана шундай ғайрат-шижоат билан ишловчи бригадалар коллективлари ҳам оз эмас. Б. Шмахенько, Б. Мельников бошлиқ пешқадам бригадалар қаторига ўзларининг зарбдор меҳнатлари билан эл оғзига тушган Р. Солиев бригадаси аъзолари ҳам қўшилдилар. Бу коллектив ҳам кейинги йилнинг январь ойи ҳисобига ишлай бошлади.

ЎН БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОЛТИНЧИ СЕССИЯСИ

ВАТАНИМИЗНИНГ ГУЛЛАБ ЯШНАШИ УЧУН

(Боши биринчи бетда).

ИТТИФОҚ СОВЕТИДА

Иттифоқ Советининг иккинчи мажлиси соат 15 да СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залида очилди.

М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громико, Л. Н. Зайков, Д. А. Кунаев, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Н. Н. Слюньков, Ю. Ф. Соловьев, Н. В. Тализин, В. А. Медведев, Г. П. Разумовский ўртоқларни депутатлар ва меҳмонлар қарсаклар билан кутиб олдилар.

Мажлис Иттифоқ Советининг раиси **Л. Н. Толкунов** раислигида ўтди.

«В. И. Ленин номли Минск трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори депутат **И. И. Кулешов** бошқа депутатларнинг план ва бюджетни маъқуллаш тўғрисидаги таклифларини қўллаб-қувватлаб, корхонанинг беш йиллик иккинчи йилидаги иши асосий йўналишларига маҳсулотнинг техникавий даражасини, сифатини ва пишиқ-пухталигини оширишга тўхталди. Бироқ деб уқтирди депутат, бирлашма ҳали трактор техникасининг дунёдаги энг яхши нусхаларидан орқада қолмоқда.

Хўжалигимиз экономикасида силжишлар рўй берди, иш яхшиланмоқда, деди Краснодар ўлкаси, Усть-Лабинск районидаги «Кубань» колхози комплекс бригадасининг бошлиғи депутат **М. И. Клепиков.** Бироқ ҳали қайта қуриш унчалик тез бораётгани йўқ. Ўртага қўйилган вазифалар меҳнат сифати ва маданиятини ошириш билан, юксак ижрочилик ва технология интизоми билан муносиб равишда мустаҳкамланмаяпти.

Депутат экинзорларнинг бойлигини кўпайтиришда ҳозир кубанликларга нималар халақит бераётганлиги ҳақида жонкуярлик билан ташвишланиб гапирди.

Қозоғистон Компартияси Гурьев область комитетининг биринчи секретари депутат **А. А. Кулибаев** ўз нутқини табиий бойликларни ўзлаштириш муаммоларига бағишлади.

Грузия ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **О. Е. Черкезия** республика халқ хўжалигининг барча тармоқларини янгича иш шароитларига ўтказиш тўғрисида сўзлаб берди. У ҳозир сифат масалалари бутун ишнинг марказида эканлигини айтиб ўтди. Аммо амалиёт шуни кўрсатиб турибдики, республикада давлат қабулига ўтишга тайёргарлик суст бормоқда, бу ишнинг самараси етарли эмас.

Каунасдаги «Дробе» жун ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси, депутат **В. М. Аксамитаускене** ёшлар ўртасида кадрларнинг қўнимсизлигидан, ҳунар-техника билим юртларини битириб чиқувчилар етарли тайёргарликка эга эмаслигидан ташвишланаётганлигини айтди. Йирик корхоналар хўжалик йўли билан уй-жой қурсалар, ҳозир ўткир бўлиб турган уй-жой масаласини ҳал этишга ёрдам берган бўлур эдилар. Якунловчи йил республика учун мураккаб бўлди, деди Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари депутат **К. Маҳкамов.** Ўтган йилги зилзила оқибатлари ва бу йилги сув тақчиллиги ишимизга таъсир этди. Депутат республиканинг социал тараққиёти масалаларига тўхталиб, ҳали бу масалалар етарлича самара билан ҳал этилмаётганлигини айтди. Пахта йиғим-теримини комплекс механизациялаштиришни нотиқ пахтачиликдаги йирик резерв, деб атади. Бу йил биринчи марта пахта студентлар ва юқори синф ўқувчилари жалб этилмасдан йиғиб-териб олинди.

Ўтган йилларда содир бўлган камчиликлар ва нуқсонлар юки олға қараб жадал ҳаракат қилишимизни ҳанузгача қийинлаштирмоқда, деди Молдавия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси депутат **А. А. Мокану.** Социал адолат принципларини изчиллик билан амалга ошириш, қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, бошқа салбий ҳодисаларга барҳам бериш учун ҳали кўп иш қилиниши керак.

«Нарингидроэнергострой» қурилиш бошқармаси слесарь-монтажчилар бригадири депутат **М. Собиров** меҳнат жадаллашувининг, таъсири тобора ўсиб бораётган социалистик мусобақанинг резервлари тўғрисида гапирди. Аммо меҳнат коллективининг планлари жиддий муаммоларга дуч келмоқда. Депутат жумладан Қирғизистон гидроқурувчилари қўлида бўлган техниканинг аҳволи хусусида тўхталиб ўтди. Кўпчилик машина ва механизмлар маънавий ва жисмоний жиҳатдан эскириб қолган, путурдан кетган.

СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ана шу масалани принципиаллик билан кўриб чиқиши керак, деб уқтирди нотиқ.

КПСС Олтой ўлка комитетининг биринчи секретари, депутат **Ф. В. Попов** агросаноат комплексини такомиллаштириш борасида партиямиз кўрган тадбирлар бизни хўжалик юритишнинг қудратли омили билан қуроллантирди, ижодкорлик ва ташаббус намоён этиш учун, Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш учун имконият очиб берди, деди.

Депутат қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаштириш ҳаёт талабидан орқада қолаётганлигини тан олди.

19 ноябрь куни СССР Олий Совети сессияси ўз ишини давом эттиради.

(ТАСС).

Депутат Т. А. АЛИМОВ нутқи

(Тошкент область Калинин сайлов округи)

Ҳурматли депутат ўртоқлар! Жадаллаштириш ва қайта қуриш — жўшқин давримизнинг синонимлари бўлиб қолган бу сўзлар иқтисодий ва социал ривожланишнинг ҳамма соҳаларида иш услуби ва формалари қандай бўлишини қатъиян белгилаб бермоқда. Биз бугун ўз режаларимизни жадаллаштириш маромида белгиламоқдамиз. Амалий ишларимизни қайта қуришнинг бориши билан қиёсламоқдамиз.

Ўн иккинчи беш йиллик меҳнат кунларининг дадил одими партиянинг совет жамияти ҳаёти барча соҳаларини сифат жиҳатидан ўзгартиришга қаратилган стратегик йўли тўғрилигини зўр куч билан тасдиқламоқда. КПСС Марказий Комитети 1986 йил июнь Пленуми қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев нутқларида олға қараб ҳаракатимиз амалий реализм руҳида таҳлил қилиб берилди, қайта қуриш қандай бормоқда, бу жараёнга нималар халақит беряпти, жадаллаштиришнинг янги даврасига чиқиб олиш учун қаерда жўшқин омиллар зарур, деган ҳаммани ҳаяжонга солаётган саволларга конкрет жавоблар берилди.

Улар бугун муҳокамага қўйилган мамлакатнинг 1987 йилги Давлат плани лойиҳасида уйғун равишда мужассамлашган. Лойиҳанинг принципиал хусусияти шундаки, у партиямиз XXVII съездидан сўнг тўла равишда намоён бўлган ижобий ўзгаришлар ва тенденцияларга асосланади, уларни мустаҳкамлайди ва ривожлантиради, энг муҳим сифат кўрсаткичлари юзасидан сезиларли даражада олға силжишни кўзда тутади.

Шу боисдан олдин сўзга чиққан депутатлар фикрига қўшилиб, СССР Давлат планини СССР Олий Совети палаталари доимий комиссияларининг тузатишлари ва қўшимчалари билан бирга тасдиқлаш ҳақидаги таклифини қувватлайман.

Сессия қабул қилган мамлакатимиз Давлат плани эртага қонун бўлиб қолади. Аммо, биз беш йилликнинг биринчи йилини шараф билан якунлаш, келажак учун мустаҳкам замин ҳозирлаш мақсадида ҳозирнинг ўзидаёқ зўр ғайрат билан ишлашимиз лозим. Ўзбекистон коммунистлари, меҳнаткашлари партия иродаси билан ишлаб чиқилган ва амалга оширилган чинакам революцион бунёдкорлик программаси тақдири учун ўзларининг юксак масъулиятини ғоят чуқур ҳис этмоқдалар.

КПСС XXVII съездида республикамиз шаънига айтилган қаттиқ, лекин адолатли танқид, съезднинг ҳаётбахш ғоялари шифобахш манба сифатида социал-иқтисодий организмимизнинг соғломлашувига ёрдам бермоқда ва у кундан кунга мустаҳкамланиб, куч тўплаб, салбий ҳодисалар ва жараёнлар иллатидан мусаффо бўлиб бормоқда. Биз бу ишда КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг амалий ёрдами ва мададини ҳамиша сезиб турибмиз. Жадаллаштиришнинг ҳал қилувчи бўғини — инсон омили сиёсий ва маънавий юксалиш муҳитида тўла намоён бўлмоқда. Кўпчилик меҳнат коллективларининг ижодий куч-ғайратлари, уларнинг ишчанлик кайфияти областимиз экономикаси янада жўшқин ривожланишини кўп жиҳатдан белгилаб бермоқда. Шу йил охирида саноат ишлаб чиқариши ҳажми ва меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан халқ хўжалиги плани контрол топшириқларидан ўзиб кетилди.

Дала меҳнаткашлари Ватанга берган сўзларининг устидан чиқдилар, умумиттифоқ фондига мева-сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш планлари ошириб бажарилди. Давлат омборига салкам 430 минг тонна пахта топширилди, бу социалистик мажбуриятда кўзда тутилганидан ҳам кўпроқдир. Чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш жадал бормоқда.

Айни пайтда биз мавжуд резервлар ва имкониятларнинг дастлабки қатламларигина олинганлигини, жадаллаштиришнинг ҳамма воситалари ҳали тўла ишга туширилмаганлигини яхши англаб турибмиз. Туб ўзгаришлар ўрнига майда-чуйда ишларни яхшилашдек ёмон одат бир қанча муҳим проблемаларни ҳал этишни кечиктирмоқда. Бир қатор партия комитетлари, бошқаришнинг кўпгина бўғинлари, раҳбар кадрлар кўпгина қисмининг потенциал куч-ғайратлари эскирган схемалар ва ҳаракат тарзига дуч келиб сўнмоқда, расмиятчилик ва қолоқлик, ўзида янгича ёндашувларни, сиёсий ва иқтисодий фикр юритишнинг янгича типини ишлаб чиқа олмаслик, баъзан эса буни хоҳламасликка дуч келиб, чиппакка чиқмоқда.

Бунинг оқибатида область халқ хўжалик комплексида муайян номутаносиблик сақланиб қолмоқда. Ҳамма жойда ҳам социал соҳанинг устун ривожлантирилиши таъминланмаяпти. Ҳозирча фонд самарасини оширишга эриша олганимиз йўқ, ускуналар смена коэффициентини ошириш масаласи жуда секинлик билан ҳал этилмоқда. Областда бу коэффициент 1,35 дан ошмайди, ҳар икки корхонадан бирида шартнома бўйича маҳсулот етказиб бериш интизоми оқсамоқда.

Иш билан банд этилмаган мавжуд меҳнат ресурслари ишлаб чиқариш жараёнига бўш жалб қилинмоқда, шаҳарларни ва айниқса қишлоқларни маданий маиший жиҳатдан обод қилиш ҳозирги талаблардан жиддий орқада қолмоқда. Ўз-ўзидан равшанки, бошқа танг жойлар ҳам оз эмас, ҳозирги пайтда партия, совет, хўжалик органларининг, меҳнат коллективларининг эътибори ана шундай жойларга қаратилган.

Бунда барча бўғинларимизни ишчан ва сиёсий етук кадрлар билан мустаҳкамлашни жадаллаштиришнинг етилган муаммоларини ҳал этишнинг асосий воситаси, деб ҳисобламоқдамиз. Бу соҳада изчил ва қатъий иш олиб бориляпти. Мамлакатимиз бошқа областлари намунаси асосида ишлаб чиқилган «Интенсивлаш-90» комплекс программаси жадаллаштириш жараёнига катта аҳамият бахш этмоқда. Олдимизда муҳим вазифа турибди: областимиз тобора камроқ истеъмол қиладиган ҳамда кўпроқ ишлаб чиқарадиган категорияга тезроқ ўтишига эришмоғимиз лозим.

Мана шу ҳар томонлама ишда биз халқ депутатлари Советларининг позициясини кучайтиришга интиляпмиз, улар партия ва ҳукуматнинг маълум қарорлари билан бериб қўйилган ҳуқуқ ва имкониятлар бой манбаи билан дадилроқ қуролланишларига эришмоқдамиз. Бундай ҳуқуқ ва имкониятлар маҳаллий ҳокимият органлари айни ишлаб чиқаришни ривожлантиришга собитқадамлик билан таъсир ўтказишлари, кишиларнинг кундалик эҳтиёжлари ва талабларини қондириш билан боғлиқ бўлган ҳамма ишларда тўла ва масъулиятли хўжайин бўлишлари учун бериб қўйилган.

Қайта қуришнинг бориши маҳкамачилик тўсиқларини қатъият билан бартараф этиш, тармоқлар ва территориялар манфаатларини уйғун қўшиб олиб бориш зарурлигини ниҳоятда тақозо қилмоқда. Бу — давр талабидир. Лекин ҳамма жойда ҳам бу талаб тегишлича эътиборга олинмаяпти.

Масалан, ҳозир областнинг ёқилғи-энергетика комплекси мураккаб аҳволга тушиб қолди. Бу комплексда ўн иккинчи беш йилликнинг директива объекти — Янги Ангрен ГРЭСи муҳим роль ўйнайди. Учинчи, сўнгра эса тўртинчи энергия блоки ишга туширилгач, корхона қуввати 1987 йилда 1 миллиард 200 минг киловаттни ташкил этади. Унинг узлуксиз ишлашини, бинобарин, регионни электр энергия билан пухта таъминлаш қийин эмасдек туюлади. Чунки очиқ усулда қазиб олинадиган бой кўмир кони унинг ёнгинасида жойлашган. Лекин ҳозирнинг ўзидаёқ станция эҳтиёжини таъминлаш учун Красноярск ўлкасидан йилига 2 миллион тоннадан кўпроқ кўмир ташиб келтиришга мажбур бўляпмиз.

Юмшоқ қилиб айтганда, бундай хўжасизликнинг сабаби нимада? Гап шундаки, СССР планлаштирувчи органлари, СССР Кўмир саноати министрлиги бир қанча йиллар давомида машъум «ялпи маҳсулот кетидан қувиб» «Ангрен» разрезини тубдан реконструкция қилиш масалаларини эътибордан четда қолдирганлар, бу масалалар ҳозир ҳам комплекс ҳал қилинмаяпти. СССР Кўмир саноати министрлиги маҳаллий органлар билан биргаликда ана шу жиддий халқ хўжалиги проблемаси моҳиятини чуқур ўрганиши, Ангрен кўмир ҳавзасида кўмир қазиб чиқаришни анча кўпайтириш ҳамда истиқболни ҳисобга олган ҳолда зарур энергетика балансини таъминлаш учун ниҳоят энг мақбул ечимни топади, деб ўйлаймиз.

Интенсивлаш проблемаларини ҳал этиш бугунги кунда биздан одатдагига ўхшамаган, масъулиятли қарорлар қабул қилишни талаб этмоқда. Озиқ-овқат программасини амалга ошириш, агросаноат комплексини ривожлантириш учун бу жуда муҳимдир.

Сув билан муқим таъминлаш бизнинг суғориладиган деҳқончилик регионимиз учун ғоят муҳим аҳамиятга молик эканлиги равшан. Бироқ сўнгги даврда Амударё ва Сирдарё ҳавзаларида ғоят танг вазият вужудга келди. Сувнинг жуда камчиллиги сув истеъмолининг қаттиқ лимитларига қўшилиб, шунга олиб келдики, бу йил республика ўтган йилдагига нисбатан 7 миллиард кубометр сувни кам олди. Бу эса жиддий иқтисодий камчиликларга, пахта, дон, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳосилининг кўплаб нобуд бўлишига, социал-экология вазиятининг ёмонлашувига олиб келиши равшан. Мутахассисларнинг ҳисобларига қараганда бунча миқдорда сувни кам олиш йилига жами деярли 1 миллиард сўмлик ижтимоий маҳсулотни қўлдан чиқариш демакдир.

Буларнинг ҳаммаси шу беш йилликнинг ўзидаёқ сувни тежаш чора-тадбирларининг кенг комплексини амалга ошириш зарурлигини, табиийки, шунга мувофиқ равишда капитал маблағларни талаб қилади. СССР Ирригация ва сув хўжалиги министрлиги амал қилаётган бир марталик тадбирлар, маблағларни бўлиб-бўлиб ажратиб беришнинг самараси кам ва улар умуман проблемани ҳал этмайди. Бундан ташқари республиканинг кўп марта илтимос қилишига қарамай, министрлик маблағларни мелиорация системаларини реконструкциялаш ва техника билан қайта қуроллантиришга қайта тақсимлаш ўрнига бу мураккаб проблемага экстенсив ёндашув практикасини давом эттирмоқда.

Биз СССР Госпланидан, СССР Давлат агросаноат комитетидан, СССР Ирригация ва сув хўжалиги министрлигидан асосий диққат-эътиборни ана шу масалага қаратиб, сувдан фойдаланиш чекланган шароитда регионимиз ерлари унумдорлигини ошириш комплекс программасини ишлаб чиқишни қатъий илтимос қиламиз.

Ҳозирги шароитда минерал ўғитларни, ўсимликларни зараркунандалардан ҳимоя қилишнинг химиявий воситаларини, индустриал технологияларни кенг қўлланмай туриб, деҳқончиликни самарали ривожлантириш мумкин эмас. Бироқ ана шу жараёнларни жорий этиш атроф-муҳитни муҳофаза қилиш зарарига бўлмаслиги, социал чигалликларни келтириб чиқармаслиги, экология мувозанатини бузмаслиги керак. Шуни очиқ айтиш керакки, бир қанча иттифоқ министрликлари ва идораларининг, илмий-тадқиқот институтларининг айби билан юксак самарали, унча заҳарли бўлмаган дефолиантлар ва пестицидлар яратишнинг муайян мақсадни кўзловчи программаси шу вақтга қадар ишлаб чиқилган эмас. Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлиги ва Химия саноати министрлиги кўп йиллардан буён аслида бу ишдан ўзларини четга олмоқдалар, илмий муассасаларнинг тарқоқ куч-ғайратлари эса ҳозирча кутилган самарани бермаяпти. Мазкур масала агросаноат комплекси доимий комиссиясида кўриб чиқилди ва тегишли таклифлар киритилди.

Қишлоқни юксак самарали ва пухта техника билан таъминлаш агросаноат ишлаб чиқаришининг асосий проблемаси бўлиб қолмоқда. Михаил Сергеевич Горбачевнинг қишлоқ хўжалик машинасозлигининг бирор соҳасида ҳам қолоқликка йўл қўйиш мумкин эмаслиги тўғрисида Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик машинасозлиги институтидаги кенгашда айтган эътирозларини тўла равишда бизга ҳам тааллуқли деб ҳисоблаймиз. Чунки пахтачилик эҳтиёжлари учун машиналарнинг деярли бутун комплекси бизнинг областимизда ишлаб чиқарилади, ана шу техниканинг даражаси, афсуски, ҳозирги талаблардан анча орқада қолмоқда.

Бунинг сабабларидан бири кучли ва тежамли моторнинг йўқлигидир. Бу соҳада йўл қўйилган хатолар шунга олиб келдики, шу беш йилликда бизда ишга тушириладиган йирик мотор заводи юз от кучига эга бўлган мотор ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Бу эса бугунги куннинг эҳтиёжларидан ҳамда чет эллардаги ана шундай моторлардан анча орқададир. Хуллас, ўртоқлар, биз ўтган кунги техникани кўпайтиришни планлаштиришга ҳақли эмасмиз.

Бошқа бир муҳим жиҳати пахтачилик учун машинасозлик проблемасига фақат ўз илмий кучларимизни жалб этаётганлигимиздир. Бу унинг самарали ҳал этиш имкониятларини жиддий чеклаб қўймоқда. Агар Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги бу соҳада чинакам жадаллаштиришни таъминлаш мақсадида илмий ва конструкторлик кучларини, тегишли ишлаб чиқаришни мана шу муҳим йўналишда янада яқиндан мувофиқлаштириш ва кооперациялаш масаласини ишлаб чиқса, бизнингча жуда тўғри бўлур эди.

Депутат ўртоқлар! Социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришнинг партиямиз XXVII съезди, КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорларида халқ хўжалигимиз планларида белгилаб берилган катта йўлидан бораётган советлар мамлакатининг эртанги куни қандай бўлиши керак? У қандай бўлади — бу кўп жиҳатдан ҳар биримизга, ижодий кайфиятимизга, коммунистларнинг, барча меҳнаткашларнинг ташаббускорлик ва аҳиллик билан ишлашларига боғлиқ.

Тошкент области меҳнатчилари бутун мамлакат билан баравар қадам ташлаб ўн иккинчи беш йилликнинг ҳар бир кунини фидокорона меҳнат, конкрет ишлар билан нишонлашга, партия олға сурган улуғвор бунёдкорлик программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишга қатъий бел боғлаганлар.

Депутат Ю. НАЗИРОВ нутқи

(Ўзбекистон ССР Фарғона сайлов округи)

Депутат ўртоқлар! Бугун ҳар бир меҳнат коллективи, ҳар бир меҳнаткаш партия қарорларини, Давлат планида кўзда тутилган топшириқларни бажаришни ўзининг энг муҳим вазифаси, деб билади. Партия ва давлатимизнинг кескин қайта қуриш, социал ва иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш йўлини халқимиз ўз хоҳиш-иродасининг ифодаси деб қабул қилди. Совет халқи КПССнинг халқаро сиёсат соҳасидаги актив ҳаракатларини ҳам маъқуллайди ва қўллаб-қувватлайди. Биз зарбдорларча меҳнат социалистик Ватанимиз халқаро позицияларини мустаҳкамлашнинг, Ер юзида тинчликни мустаҳкамлашнинг энг ишончли гарови эканлигини англаймиз ва шу боисдан зарбдор меҳнат қилиш учун бутун куч-ғайратимизни сарфлаймиз.

Мен 20 йилдан кўпроқ вақтдан бери ёғни парафиндан тозалаш қурилмасида ишламоқдаман. Бирлашма — коллективи билан ҳамнафас бўлиб ютуқларимиздан қувонмоқдаман. Муваффақиятсизликларимиздан ғоят ўксинмоқдаман, проблемаларни ҳал этишда иштирок этмоқдаман. Партия XXVII съездидан кейин бирлашмамизда кўпгина ўзгаришлар содир бўлди, ишлаб чиқаришнинг асосий хўжайини бўлган ишчи одамнинг меҳнатга муносабатининг ўзи бошқачароқ бўлиб қолди.

Қурилмамизда ишчиларнинг ташаббуси билан шундай шароитлар яратилдики, натижада ҳар бир меҳнаткаш мавжуд имкониятларни қидириб топиш ва фойдаланишдан манфаатдор бўлиб қолди. Агар илгари бизнинг ишимизга асосан ишлаб чиқарилган маҳсулот миқдорига қараб баҳо берилган бўлса, эндиликда маҳсулот сифати ва энергия сарфини тежаш биринчи ўринга чиқди. Шу муносабат билан СССР Химия ва нефть машинасозлиги министрлигидаги машинасозларга бир савол билан мурожаат қилмоқчиман: бошқармамиздаги эскириб қолган криоген аппаратлар қачон янгисига, замонавийсига, камроқ энергия сарфлайдиганига алмаштирилади?

Жадаллаштириш йўлига амал қилиб, биз ишчилар бригада кенгашида қурилманинг штат структурасини амалий тарзда қайтадан кўриб чиқдик. Интизомнинг мустаҳкамланганлиги ва масъулиятнинг ортганлиги, ошкора иш юритаётганлигимиз ва бригада пудратини қўллаганимиз туфайли шу йилнинг 10 ойи топшириғини 106 процент бажардик, аъло сифатли маҳсулот тайёрлаб, унинг таннархини арзонлаштирдик.

Шунга ўхшаш қайта қуриш бирлашмамиздаги бошқа бўлинмаларда ҳам давом этмоқда. Ҳамма нарса ҳам осон кўчаётгани йўқ. Биз бир қанча жиддий муаммоларга дуч келмоқдамиз. Бу муаммолар орасида хом ашёни бир маромда етказиб бермаслик ва кам етказиб бериш, етказиб берилаётган нефть турларини ўзгартираверишш, планларнинг номутаносиблиги каби кўпгина муаммолар борки, булар катта самара билан ишлашимизга халақит бермоқда. Ана шундай «мерос» билан 1987 йилда ишнинг янгича шароитларига ўта олмаймиз, албатта. СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги буни ҳисобга олиши ва аввало Чордара — Фарғона нефть қувури қурилишини жадаллаштириши керак.

Фойда коллектив ишлаб чиқариши ва социал тараққиётининг ҳал қилувчи манбаига айланиб қоладиган тўла хўжалик ҳисоби ва ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш режими раҳбарлар билан бир қаторда биз ишчиларни ҳам ўз хўжалик фаолиятимизга янгича назар ташлашга мажбур этади. Фойда ва рағбатлантириш фондларини ҳосил қилишнинг бош шартларидан бири биз учун маҳсулот сифатини кўтаришдир. Корхонамиз таркибида олтингугурт кўпроқ бўлган Ғарбий Сибирь нефтини қайта ишлашга ўтказилганлиги муносабати билан коллектив олдида бир қанча муаммолар кўндаланг бўлди. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати юқори бўлишини ва табиатни муҳофаза этиш тадбирлари кўрилишини таъминлаш ана шу муаммоларнинг энг асосийларидир.

Меҳнат коллективида корхонамизни 1986—1990 йилларга иқтисодий ва социал ривожланиши плани лойиҳаси муҳокама қилинганида биз планга дизель ёнилғиси ва мойларни сув ёрдамида тозалаш қурилмалари қурилишини киритишни, шунингдек газ фракцияси қурилмаси қурилишини жадаллаштиришни таклиф этган эдик. Шундай қилинмаса бирлашмамиз ўз маҳсулотининг кўп қисмини сифатнинг олий категориясига ўтказа олмайди. Бунинг маъноси шундаки, коллектив фойда ва рағбатлантириш фондларини таркиб топтиришнинг асосий манбаидан маҳрум бўлади. Кимларнингдир уқувсизлиги оқибатида қурбимиз ета туриб сифати берироқ маҳсулот ишлаб чиқаришни ишчиларимиз ўзларига ор деб билдилар. Шу боисдан ҳам биз министрлик яхши ишлашимиз учун ҳамма зарур нарсаларни муҳайё этсин, деб қатъий талаб қиламиз.

1987 йилда ва шундан кейинги йилларда социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фонди қандай бўлишига биз сира бефарқ қарай олмаймиз. Бирлашмамиздаги қарийб 500 киши уй-жойга муҳтож, ҳар йили биз фақат 25 кишини уй-жой билан таъминламоқдамиз. Биз бу муаммонинг ҳал этилишини 20 йилга чўзиб юборишга ҳаққимиз йўқ. Афсуски, уй-жой бобида область ва республикамиздаги кўпгина корхоналарда аҳвол худди ана шундай. СССР Госплани, СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги ва бошқа министрликлар бизни тўғри тушунадилар, таклифларимизни кўриб чиқадилар ва капитал маблағлар планига зарур тузатишлар киритадилар, деб умид қиламиз.

Шаҳримизда атроф-муҳитни муҳофаза этиш масаласи, айниқса ўткир бўлиб турибди. Фарғонани Ўзбекистон дурдонаси деб атайдилар, лекин бу дурдона хавф остида қолган. Аммо, СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги, СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, СССР Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлиги, СССР Медицина ва микробиология саноати министрлиги бу муаммога зарур даражада диққат-эътибор билан муносабатда бўлаётганлари йўқ.

Масалан, СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги газ фракцияси қурилмаси қуриш муддатларини ва табиатни муҳофаза этиш бошқа муҳим тадбирлари ижросини бу беш йилликда нарига суриб қўйди, ҳамда айни вақтда маҳаллий Совет органларидан бемаслаҳат 1987 йилдан бошлаб экология жиҳатдан ниҳоятда номақбул бўлган сульфанат чўкиндилари қурилмасини бунёд этишга киришиш ҳақида қарор қабул қилди. Бундай хатти-ҳаракатлар халқ депутатлари Советларининг ролини ошириш ва масъулиятини кучайтириш ҳақидаги замонавий талабларга тубдан зиддир. Иттифоқ министрликлари даражасида қайта қуриш ҳали ҳам суст бораётганга ўхшайди.

Яна бир мисол. СССР Медицина ва микробиология саноати министрлиги Фарғонадаги фуран бирикмалари химия заводига янги қувватларни ишга туширишни 1986 йилнинг тўртинчи кварталига планлаштирган. Махсус ускуна ва арматура етказиб бериш ҳам илгарироқ эмас, балки тўртинчи кварталга планлаштирилди. Бунинг устига, шу йилнинг ўрталарида лойиҳада ўзгаришлар содир бўлганлиги натижасида 500 минг сўм миқдорида қўшимча қурилиш-монтаж ишлари бажариш зарурати туғилди. Министр ўринбосарлари бир неча бор келиб ваъда беришларидан натижа чиққани йўқ. Объект ҳанузгача ҳам бутланмаган. Ахир фақат ишга тушириш, созлаш ишларининг ўзигагина уч ой муҳлат керак-ку!

Планни, шартнома муддатларини ва маҳсулот етказиб бериш ҳажмини бажариш ишчи учун ҳам, раҳбар учун ҳам ва айниқса министр ўринбосарлари учун қонун бўлиши керак.

Ҳал этилмоғи учун иттифоқ органларининг иштироки талаб қилинадиган яна бир муаммо — бу Ўзбекистоннинг меҳнат ресурсларидан, жумладан бизнинг Фарғона областидаги меҳнат ресурсларидан фойдаланиш муаммосидир. 1987 йил планида ва шундан кейинги йилларда сермеҳнат маҳсулот ишлаб чиқаришга зўр бериб қўшимча иш ўринлари яратиш кўзда тутилиши лозим эди. Бу меҳнатга лаёқатли аҳолини ижтимоий ишлаб чиқаришга тортиш билан бир қаторда кўпгина иқтисодий ва социал масалаларни ҳал этиш имконини берган бўлур эди.

Депутат ўртоқлар! Биз юбилей йили планини муҳокама қилмоқдамиз. Юбилей йили партия ўртага қўйган социал-иқтисодий жадаллаштириш вазифаларини амалга оширишда катта роль ўйнаши керак. Мен бир группа депутатлар топшириғига кўра депутатларнинг таклифлари ва СССР Олий Совети комиссиялари тақдим этган тузатишлар инобатга олинган ҳолда 1987 йилда иқтисодий ва социал ривожлантириш планини маъқуллайман. Фарғона области, республикамиз меҳнаткашлари беш йилликнинг дастлабки икки йили ва умуман ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муносиб тарзда бажариш учун ҳамма ишларни қиладилар. (Қарсаклар).

Жадаллаштириш резервларини ишга солайлик

Ўн иккинчи беш йиллик биринчи йилининг ўн ярим ойи орқада қолди. Беш йилликнинг иккинчи йили меҳнат эстафетасини қабул этишга ҳозирлик кўраётганини календарь эслатиб турибди. Келгуси йил Ўзбекистон меҳнаткашлари учун КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорларини амалга ошириш йўлидаги, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш негизида ишлаб чиқариш кўрсаткичларини тубдан яхшилаш йўлидаги курашда янги масъулиятли босқич бўлади. Хўш, ҳозир лойиҳасигина тайёр бўлган келгуси йил планининг ўзига хос хусусиятлари нималардан иборат?

Ўн биринчи чақириқ республика Олий Советининг бўлғуси тўртинчи сессияси муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР Олий Советининг план-бюджет ва бошқа доимий комиссияларига республикани социал-иқтисодий ривожлантириш плани ва бюджети лойиҳаларини дастлабки тарзда кўриб чиқишни, унинг ҳамма кўрсаткичлари ўн иккинчи беш йиллик топшириқларига мувофиқ келишини, ижтимоий ишлаб чиқаришни зарур даражада ўстиришни ва аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасини кенгайтиришни таъминлашига алоҳида эътибор беришни топширди. Комиссиялар 1986 йилги план қандай бажарилаётганини, шунингдек 1985 йилги бюджетнинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни муҳокама қилишлари ва тегишли хулосаларни тайёрлашлари ҳам лозим.

Марказий статистика бошқармасининг ахборотидан маълум бўлишича, бу йилнинг якунлари Ўзбекистон халқ хўжалигини ривожлантириш жўшқинлиги ошганлигидан далолат бериб турибди. Қайта қуриш жараёни кучайиб бормоқда. Бироқ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг яқинда бўлиб ўтган мажлисида таъкидланганидек, экономикани интенсив ривожланиш изига кўчириш суст бормоқда. Йўл қўйилган қолоқликни йил охирида фақат зарбдор иш билангина бартараф этиш, ижобий силжишларни мустаҳкамлаш мумкин.

Партиянинг программавий йўл-йўриқларига амал қилиб, республика социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш учун халқ депутатлари Советларининг ролини ошириш ва масъулиятини кучайтиришдан иборат янги вазифаларга асосланиб, Олий Совет Президиуми доимий комиссияларга планни анализ қилиш пайтида экономикани, маданиятни ривожлантириш, халқ фаровонлигини ўстиришнинг энг муҳим масалаларига эътибор беришни тавсия қилди. Мавжуд резервлардан янада тўла-тўкис фойдаланиш, план-иқтисодий бошқарувнинг, тежамкорлик режимини кучайтиришнинг, маҳсулот сифатини оширишнинг принципиал янги усулларини қўлланиш жадаллаштириш суръатларини таъминлаш имконини беради. Бутун диққат-эътиборни корхоналарни қайта қуроллантириш ва реконструкциялашга, меҳнат унумдорлигини ўстиришга, ишчиларнинг ташаббусини ривожлантиришга, Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг қулоч ёздиришга қаратиш зарур.

18 ноябрда план-бюджет комиссиясининг Ўзбекистон ССР Олий Совети бошқа доимий комиссиялари вакиллари иштирокидаги мажлиси бўлди. Республиканинг 1987 йилги социал-иқтисодий ривожланиш плани ва бюджети лойиҳаларини, 1986 йил плани қандай бажарилаётганлигини ҳамда 1985 йилги бюджетнинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни кўриб чиқиш тартиби ва муддатлари белгилаб олинди.

* * *

Шу куни тайёргарлик комиссияларининг ташкилий мажлислари бўлди, бу мажлисларда шундан кейинги иш плани белгиланди. Тайёргарлик комиссияларининг ишида қатнашиш учун халқ хўжалиги турли тармоқларининг кўпгина мутахассислари, экономистлар, жамоат ташкилотларининг вакиллари жалб этилди.

(ЎзТАГ).

Область матбуот маркази хабар қилади

БЎКА

☸ «Кўкорол» совхози пахтакорлари ҳам планни бажардилар. Мўлжалдаги 5813 тонна ўрнига 5820 тонна пахта сотилди.

Етиштирилган ҳосилнинг 60 проценти, яъни 3773 тоннаси машиналар ёрдамида терилди. Далаларда 50 га яқин «зангори кема» ишлади. Мавжуд 6 та бўлимдан 4 тасида план муваффақиятли адо этилди.

Т. Юсупов, Н. Сайфиддинов, Ҳ. Исоқбоев, А. Семин сингари механик-ҳайдовчилар машиналардан, айниқса, унумли фойдаландилар. Уларнинг ҳар бири мавсумда 115—130 тоннага етказиб пахта териб топширди. Бригадалар ўртасидаги мусобақада Бахши Искандаров бошлиқ коллектив юқори кўрсаткичга эришди. Ҳосилдорлик 30 центнерга етди. С. Ҳасанов, С. Пошалиев ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳам мўл ҳосил етиштирдилар.

БЕКОБОД

☸ МАВЛОНОВ номли совхознинг бўлимлари ўртасида ташкил этилган мусобақа яхши самаралар берди. Бунда, айниқса 4-бўлим деҳқонлари қўлга киритган ютуқлар диққатга сазовордир. Бўлим пахтакорлари 335 гектар ердан шу кунга қадар 900 тоннага яқин хом ашё йиғиб олдилар ва давлатга сотдилар ҳамда планни бажаришга эришдилар. Гектарлар ҳосилдорлиги 27 центнерга тўғри келди. Бўлимнинг А. Қўшмонов, Ҳ. Қамбаров ўртоқлар бошлиқ бригадалари, айниқса, юқори кўрсаткичларни қўлга киритдилар.

Етиштирилган ҳосилнинг 70 проценти машиналар ёрдамида териб олинди.

«ОҚ ОЛТИН» ВАТАНГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 18 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун машина терими — бир кунлик, бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Иланга нисбатан процент ҳисобида).

Чиноз	0,01	119,16	—	108,06
Янгийўл	0,01	110,39	—	95,22
Ўрта Чирчиқ	—	108,42	—	119,36
Пискент	0,00	108,39	—	96,24
Коммунистик	0,01	103,69	—	112,18
Бекобод	0,01	102,00	—	81,59
Бўка	0,07	99,98	—	95,47
Ғалаба	0,10	99,92	—	108,67
Оққўрғон	0,12	99,85	—	94,88
Область бўйича:	0,05	104,29	—	99,64

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида маълумот (мавсум бошидан буён, планга нисбатан процент ҳисобида): Фарғона — 104,97, Сурхондарё — 100,53; Наманган — 99,86, Сирдарё—96,22; ҚҚАССР —91,71; Андижон —86,73; Хоразм —85,26, Жиззах — 79,75; Самарқанд — 75,19; Бухоро — 74,55; Навоий — 60,82; Қашқадарё — 59,08; республика бўйича — 86,80.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ!

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 18 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Бўстонлиқ	74,8
Коммунистик	73,5
Чиноз	72,0
Ўрта Чирчиқ	69,3
Тошкент	63,4
Оржоникидзе	62,3
Паркент	58,2
Оҳангарон	57,8
Калинин	51,5
Пискент	49,2
Янгийўл	45,2
Ғалаба	35,6
Бекобод	28,6
Оққўрғон	28,2
Бўка	20,3
Область бўйича:	46,2

БЎКА: МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

КПСС XXVII съезди қарорларини ҳаётга татбиқ этиш учун астойдил кураш олиб бораётган Бўка райони қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ҳам планни бажардилар. Давлатга 64 минг 700 тонна хом ашё етказиб берилди.

Теримда машиналар ҳал қилувчи роль ўйнади. Авжи иш қизғин кунларда пахтазорларда 484 терим машинаси ишлади. Жуда кўп механизаторлар ўзаро мусобақада юқори кўрсаткичларга эришдилар. «Октябрь 40 йиллиги» колхозидан С. Усеинов 230 тонна, Фрунзе номли колхоздан С. Салимов, «Партия XIX съезди» колхозидан А. Йўлдошев, Тимирязев номли колхоздан И. Остонов сингари механик-ҳайдовчилар ҳар бири 200 тоннага етказиб «оқ олтин» териб бердилар.

«Октябрь 40 йиллиги» колхози давлатга пландан ташқари 800 тонна, Тимирязев, Ҳамза номли колхозлар 350—400 тоннадан пахта сотдилар.

Айни кунларда 220 тадан ортиқ бригада мажбурият ҳисобига хом ашё топширмоқда. Ҳамза номли колхоздан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова бошлиқ бригада деҳқонлари ҳам юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Бўкаликлар қолган ҳосилни ҳам тезроқ йиғиб-териб олиб, келгуси йилга тайёргарликни авж олдириб юбориш учун ҳаракат қилмоқдалар.

☸ «Октябрь 40 йиллиги» колхозида план ва социалистик мажбуриятларнинг ошириб бажарилишида механик-ҳайдовчиларнинг ҳиссаси ғоят салмоқли бўлди. Суратда: колхознинг 10-бригадаси бошлиғи Г. Хаитов ва механик-ҳайдовчи Р. Бегатов ўртоқлар.

А. Мальцев фотоси.

ФИДОЙИЛАР

МАРРА эгалланди. Катта меҳнат ва машаққатлар эвазига етиштирилган «оқ олтин» ҳосили саранжомлаб олинди. Шуниси қувончлики, бу йил хом ашё сифати ва сорти анча яхши бўлди. Лекин бўкаликлар бунга осонликча эришмадилар.

Бу йилги терим ҳар бир раҳбардан, мутахассисдан, колхозчи деҳқондан, совхоз ишчисидан ўз бурчига, вазифасига янгича муносабатда бўлишни, ёндошишни тақозо этарди. Улар бу ишнинг уддасидан чиқа олдилар.

— Аввало шуни айтиш кераки,— дейди Ҳамза номли колхоз раиси Марҳабо ака Тожиёқубов, — далачиликдаги ишларни қай вақтда, қандай тартибда бажариш асосан бизнинг ўзимизга, деҳқонларимизга ҳавола қилинди. Мутахассисларимизнинг ақлу-заковати, тадбиркорлигига боғлиқ қилиб қўйилди. Бунинг фойдаси катта бўлди. Биринчидан, асосий майдонларда эртаги, сифатли пахта етиштира олдик. Иккинчидан, терим машиналарига муносабат тубдан ўзгарди. Меҳнатни ташкил қилиш, ҳақ тўлашдаги янгилик ҳар бир механизатор зиммасига алоҳида масъулият юклади. Шунинг учун ҳам машиналар бетўхтов ва унумли ишлади. Биз планни қисқа вақт ичида бажардик, ҳосилнинг асосий қисмини машиналарда териб олдик.

Бундай фикрларни бошқа деҳқонлардан ҳам эшитиш мумкин эди.

— Ҳар бир механизаторга майдонлар олдиндан ажратилиб берилгани ва унга терадиган пахтасининг миқдоригагина қараб эмас, балки далаларни қанчалик тозалаб ва сифатли терганлигига қараб ҳақ тўлаш белгилаб қўйилганлиги жуда кўнгилдаги иш бўлди, — дейди «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг механизатори Сервер Усеинов. — Хўжалигимиз эришган ютуқнинг асосий боиси ҳам шунда.

— РАПО ходимлари, мутахассислари ёрдами бу йил анча малакали бўлди,— дейди «Кремль» совхозининг механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бригада бошлиғи Мария Ковалева, — у ерда бутун ғўза парвариши ва терим мавсумида диспетчерлик хизмати пункти ишлаб турди. Бу пункт даладаги техникадан фойдаланиш давомида носозлик рўй бериб қолса уни дарҳол тузатишга кўмаклашди. Айниқса, бу терим даврида қўл келди.

Далаларда мўл ҳосил тўплаш, сифат учун курашда коллектив пудратининг роли катта. Бу йил районда 160 га яқин бригада ўз ишини ана шу усулда ташкил этди.

— Совхозимиз ерлари асосан қирадрлардан иборат, — дейди «Кўкорол» совхозининг бригада бошлиғи Бахши Искандаров. — Бунинг устига мелиорация ҳолати ҳам унчалик яхши эмас. Ишчи кучи етишмайди. Ана шундай шароитда имкониятлардан тўлалигича фойдаланишда пудрат усули айни муддао бўлди. Буни бизнинг бригадамиз мисолида кўриш мумкин. Ҳар ким ўз ишини билиб қилмоқда. Пировард натижа учун ҳамма бараварига жон куйдиради. Пировард натижа эса тежамкорликка, ҳосилнинг сифатига ва кўпроқ бу ҳосилни ўз кучимиз билан териб олинишига боғлиқ эди. Шунинг учун ҳам ўтган йили мўлжалдаги 40 процент ўрнига 90 процент пахтани машинада териб олганмиз. Бу йилги натижамиз ҳам чакки бўлмади. Қир ерларнинг ҳар гектаридан пландагидан анча ошириб 30 центнердан ҳосил топширдик.

Бундай фидойи, ўз ишининг миришкори бўлган деҳқонлар ҳар бир хўжаликда бор. Уларнинг ғайрати, шижоати, шахсий ибрати, ташаббуси бошқаларни ҳам меҳнатга онгли муносабатда бўлишга, уюшқоқлик кўрсатишга ундади ва бўкаликларнинг муваффақиятини таъминлашда муҳим омил ролини ўтади.

Н. РИХСИЕВ.

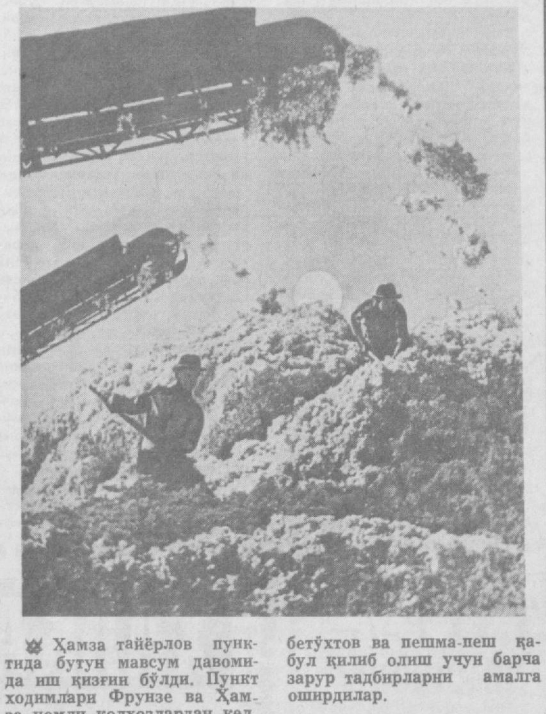

☸ Ҳамза тайёрлов пунктида бутун мавсум давомида иш қизғин бўлди. Пункт ходимлари Фрунзе ва Ҳамза номли колхозлардан келтирилган «оқ олтин»ларни бетўхтов ва пешма-пеш қабул қилиб олиш учун барча зарур тадбирларни амалга оширдилар.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

МИННАТДОРМИЗ

Ҳосили машинада териб олишга мўлжалланган далаларда механизаторлар ўз ишларига якун ясадилар. Энди асосан қўл кучига зўр бериш керак. Бунинг устига баъзи кунлари об-ҳаво ноқулай келмоқда эди. Ана шундай шароитда биз деҳқонларнинг жонимизга ҳашарчилар оро кирганидан миннатдормиз. Биз уларнинг иши билан қизиқиб, кузатиб бордик. Айниқса, Ангрен, Янгиобод шаҳарлари, пойтахт областимизнинг Собир Раҳимов, Оржоникидзе районларидан келган биродарларимиз унумли ишладилар.

Биз янгиободликлар ҳозирги кунга қадар 667 тонна, ангренликлар 568 тонна, Собир Раҳимов районидан келганлар 870 тонна, оржоникидзеликлар 996 тонна хирмон уйганликларини эшитиб, бошимиз кўкка етди.

Айни машаққатли дамларда районимиз ташкилотлари ва ишчи-хизматчилари вакиллари ҳам қараб туришмади. Улар далаларда жасорат кўрсатиб ишлашди. Салкам 3 минг тонна пахтамизни териб беришди. Фарзандларимиз, мактабларнинг юқори синф ўқувчилари ўзларининг меҳнат семестрларини далада, биз пахтакорлар, ота-оналари билан ёнма-ён ўтказдилар.

Биз йиғим-теримда баҳоли-қудрат, холис ёрдам берган ҳашарчилар, шаҳарлик биродарларимиздан ғоятда миннатдормиз.

Т. АБДУЛЛАЕВА,
«Ленин йўли» колхозининг аъзоси.

Б. САТТОРОВА,
«Партия XX съезди» колхози теримчиси.

З. ПАНЖАЕВ,
Карл Маркс номли колхоз механизатори.

Т. МИРЗАХОНОВА,
Ильич номли колхоз аъзоси.

☸ Дилором Мирзаева (чапда) «Кремль» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мария Ковалева бошлиқ бригадасида ишлайди. Бу йилги мавсумда у беш тоннага яқин пахта териб берди. Унинг дугонаси Улбўсин Омонова (ўнгда) ҳам зиммага олган мажбуриятини муддатидан илгари бажарди.

А. Зуфаров фотолари.

СЎЗ — МЎЛ ҲОСИЛ УСТАЛАРИГА

МАШИНА КУЧИГА ТАН БЕРДИК

АВВАЛИГА хўжалигимизда терим суръати бошқаларга қараганда бироз орқароқда эди. Айримлар шубҳа ҳам қила бошладилар. Нима бўлди, тимирязевликларнинг пахтаси кечки бўлиб қолганмикин, деган гаплар ҳам оралаб қолди.

Лекин хўжалигимиз раҳбарлари, мутахассислари, қолаверса биз деҳқонларнинг ўз режамиз, мўлжалимиз бор эди. Гап шундаки, колхоз бўйича ҳосилни асосан машиналарда териб олиш кўзда тутилган, шунинг учун ҳам ғўзани дефолиация қилиш табақалаштириб ўтказилган, бунда экиннинг ҳолати назарга олинган эди. Биз баргнинг бир текис тўкилиши, далаларнинг машина теримига обдон пухта тайёрланишини кутиб турган эдик. Ана шундай кун келди.

Ҳамма ерда машиналар ишга тушириб юборилди. Суръат тез кўтарилиб, кўп ўтмай олдинги қаторга чиқиб олдик.

Мўлжалдаги 3606 тонна ўрнига хўжалик бўйича ҳозирга қадар 3888 тонна пахта тайёрланди. Ана шу ҳосилнинг 3298 тоннаси машиналарда терилди. Бу далада ишлаган ҳар бир машинага ҳисоблаганда ўрта ҳисобда 144 тоннаданга тўғри келмоқда.

Энди ўзимизнинг бригадага келсак. Бу йил 48 гектар майдонда пахта етиштирдик. Чигит экишдан бошлаб бутун мавсум давомида машина теримини кўзлаб меҳнат қилдик. Энг аввало гектарларнинг тўлиқ бўлишини таъминладик. Ҳар туп ғўза эътиборимизда бўлди. Экинга агротехника қоидаларига қатъий амал қилган ҳолда ишлов бердик. Далаларнинг бегона ўт босишига сира ҳам йўл қўймадик. Дефолиацияни еримиз шароити, ғўзанинг ҳолатига қараб ўтказдик. Натижа кутилганидан ҳам аъло бўлди. 200 тонна пахтани машинада тердик, бу соҳадаги топшириқни 158 процентга бажардик. Давлатга топширган пахтамиз асосан биринчи сортларга қабул қилинди. Ҳосилдорлигимиз 42,7 центнерга етди.

Шу кунларда асосий диққат-эътиборимиз ютуқларни мустаҳкамлаб, келгуси йил мўл ҳосилига мустаҳкам замин яратишга қаратилгандир. Бир томондан ғўзапоялар корчевка қилинмоқда, иккинчи томонда ер ҳайдаш ишлари бошлаб юборилди.

Б. ХЎЖАМОВ,
Тимирязев номли колхоз бригадаси бошлиғи.

М. В. Ломоносов туғилган куннинг 275 йиллигига

РОССИЯНИНГ УЛУҒ ФАРЗАНДИ

Мамлакатимизда гениал олим, рус илм-фанининг асосчиси М. В. Ломоносов туғилган куннинг 275 йиллиги кенг нишонланмоқда. Михаил Васильевич физика, химия, геология, минералогия, геофизика, география, океанография, гравиметрия, металлургия, тилшунослик, тарих, поэзия, драматургия ва яна бошқа қатор соҳаларни янги кашфиётлар билан бойитган забардаст тадқиқотчидир. Унинг фаолиятида астрономияга оид текширишлар ҳам алоҳида ўрин олган. Илғор материалистик позицияларда турган олим коинотнинг тузилиши, унда Ер ва инсоннинг тутган ўрни масалалари билан чуқур шуғулланди.

Маълумки, қадим замонлардан бошлаб денгизда кемаларни манзилга етказиб боришда осмон ёритгичларидан фойдаланганлар. XVIII асрда маълум бўлган усуллар кеманинг координаталарини аниқ айтиш имконини бермас эди. Пётр I реформалари натижасида рус кемалари денгиз ва океанларга чиқиш имконига эга бўлди. Бу эса астрономик билимлар ва кашфиётларга бўлган эҳтиёжни янада кучайтирди. Мазкур эҳтиёжлар шунчалик катта эдики, Петербург Фанлар академиясининг 1747 йилдаги уставида денгизда сузишни таъминлаш учун рус давлати астрономия соҳасида биринчи даражали академикларга эга бўлиши лозимлиги алоҳида қайд қилинган эди.

Ломоносов навигацион астрономия масалаларини ҳал этишга киришиб, денгиз флоти офицерлари учун батафсил қўлланмалар тузишда иштирок этди. У Шимолий муз океани орқали рус давлатининг бутун шимолий ва шарқий қисмлари билан нисбатан тез алоқа ўрнатиш мумкинлигини исботлади. Бир неча экспедициялар ташкил қилиб, улар учун махсус янги асбоблар ясади, борларини такомиллаштирди.

Олим олиб борган тадқиқотлар фақатгина амалий навигацион астрономия билан чекланиб қолмади. У астрономия фанини қатор фундаментал асарлар билан бойитди. Хусусан, қуёшда содир бўлаётган ҳодисаларни илмий ифодалаб бера олди. Маълумки, қуёш бу газ ҳолатидаги моддалардан ташкил топган улкан шардир. Унинг юзасида магнит майдонидаги плазманинг ҳаракати натижасида қуюнсимон ҳодисалар рўй бериб туради. Лекин Ломоносов даврида қуёш — бу қаттиқ жисм, ундаги қора доғлар эса чуқурликлар деб тушунилар эди. Олим бундай тушунчаларга қарши чиқиб, бу ҳақдаги ўз тасаввурини қуйидагича ифодалади:

Агар ўлим тушмаса бошга,
Учиш мумкин эди қуёшга.
Шунда кўп сир бўларди аён,
Ташланарди кўзга океан.
Унда мангу ўт ёниб турар,
Ҳарорати атрофга урар,
Олов долға у ерда ҳоким,
Қирғоқлардан тошади оқим.
Ўтли қуюн кезар муттасил,
Узоқ йиллар, миллионлаб аср.
Унда тошлар ёнар ловуллаб,
Ўт ёмғири ёғар шовуллаб.

У коинотни чексиз, сонсаноқсиз дунёлар билан тўлган бир олам сифатида тасаввур қилди ва ўзининг шеърий асарларида буни маҳорат билан акс эттирди.

Ломосонов астрономияга оид асосий кашфиётларни умрининг охирги йилларида яратди. Айниқса, унинг Венерада атмосфера борлигини кашф этиши кейинчалик астрофизикани ривожлантиришда катта роль ўйнади. Фанда кўп ҳолларда йирик кашфиётлар тасодифан очилади. Венерада атмосфера борлиги ҳам кутилмаганда маълум бўлди. Унинг тарихи қуйидагича:

Машҳур инглиз астрономи Эдмунд Галлей (Галлей кометасини кашф этган олим) 1677 йилда Меркурийни Қуёш гардишидан ўтишини кузатган. Меркурий билан Венера Қуёшга энг яқин жойлашган сайёралардир. Улар Қуёш атрофида ҳаракат қилар эканлар, баъзан Ер билан Қуёшнинг орасидан ўтадилар. Бундай пайтда улар Қуёш гардишининг фонида кичик бир нуқта бўлиб кўринадилар. Э. Галлей шу ҳодисани Ер юзидаги бир-биридан узоқда бўлган бир неча нуқталардан кузатилса унда Ердан Қуёшгача бўлган масофани деярли аниқ ҳисоблаш мумкинлигини аниқлади. Аммо бундай ҳодиса жуда кам учрайди. Қуёш гардишидан Венерани навбатдаги ўтишигача Галлей вафот этди. 1761 йилда (Венера шу йили Қуёш гардишидан ўтган) Галлей усулини қўллаш мақсадида 40 га яқин экспедициялар ташкил этилди. Ломоносовнинг такрор-такрор талаблари ва сенатдаги докладидан сўнг Россияда ҳам бир неча экспедиция ташкил қилинди. Ломоносовнинг ўзи эса бу ҳодисани Петербургда туриб кузатди.

Венера Қуёш гардишига яқинлашиш пайтида унинг атрофида ёниб турган ҳошия пайдо бўлди. Бу нозик эффектни пайқаган бир неча тажрибали астрономдан фақат Ломоносовгина мазкур ҳодисани тўғри талқин этиб бера олди. У Венерада Ердагига ўхшаш, балки ундан ҳам зичроқ атмосфера борлигини кашф этди. Орадан ўттиз йил ўтгач, немис кузатувчиси Шретер билан инглиз астрономи Гершель Ломоносов кашфиётини тасдиқладилар.

Венеранинг Қуёш гардишидан ўтишини кузатиш учун махсус телескоп керак эди. Бундай телескопларни ўша вақтда моҳир инглиз асбобсози Жеймс Шортт ясарди. Ломоносовнинг таклифига биноан Петербург Фанлар академияси Ж. Шорттдан иккита ана шундай телескоп сотиб олди. Бу телескопларнинг биттаси кейинчалик 1873 йилда ташкил топган Тошкент астрономик обсерваториясига келтирилган. Афсуски, бу телескопни қандай қилиб бизнинг институтга тушиб қолганлиги ҳозирги кунда номаълум. Лекин иқтидорли олим буюртмаси билан тайёрланган телескоп кўп йиллар мобайнида ўзбек астрономларига хизмат қилиб келганидан фахрлансак арзийди.

Бугунги кунда халқимиз Михаил Васильевич Ломоносов номини ҳурмат билан тилга олади. Зеро, фандаги буюк кашфиётлари билан ўз халқи равнақи учун хизмат қилган бу олим Ватан шон-шуҳратини оширган олижаноб инсон сифатида ҳар биримиз учун қадрлидир.

Ш. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Астрономия институтининг етакчи илмий ходими, физика-математика фанлари кандидати.

СССР МОЛИЯ МИНИСТРЛИГИ ВА СССР ДАВЛАТ БАНКИДАН

УЛУҒ РУС ОЛИМИ М. В. ЛОМОНОСОВ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 275 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ЭСДАЛИК ТАНГАНИ МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ ТЎҒРИСИДА

1986 йил 19 ноябрь куни рус олими М. В. Ломоносов туғилган куннинг 275 йиллиги муносабати билан 1 сўмлик эсдалик танга муомалага чиқарилади.

1 сўмлик эсдалик танга оқ рангли мис-никель қотишмадан тайёрланади ва диаметри 31 миллиметрли доира шаклида бўлади.

Танганинг сиртқи ва орқа тарафлари теварагида қабариқ ҳошия бўлади.

Танганинг сиртқи томонида СССР Давлат Герби ва «СССР», «1 рубль» ва «1986» ёзувлари жойлаштирилган.

Танганинг орқа томонида М. В. Ломоносовнинг бўртма тасвири ва унинг ўнг тарафида «1711» ва «1765» рақамлари жойлаштирилган, қуйи қисмида эса «М. В. Ломоносов» деб ёзилган.

Танганинг гардишига «Один рубль» сўзлари ўйиб ёзилиб, улар икки нуқта билан ажратилган.

Улуғ рус олими М. В. Ломоносов туғилган куннинг 275 йиллиги муносабати билан муомалага чиқариладиган эсдалик танга ҳозирги вақтда муомалада бўлган тангалар билан бир қаторда давлат, кооператив, жамоат корхоналари, муассасалари, ташкилотлари, колхозлар ва айрим шахслар томонидан ҳамма турдаги тўловлар учун шунингдек банклар, омонат кассалар ва алоқа министрликларининг корхоналари томонидан жорий, ҳисоб-китоб счётларига ёзиш учун, омонатларга, аккредитивларга ва почта орқали жўнатиш учун ҳеч чекланмаган миқдорда қабул қилиниши мажбурийдир.

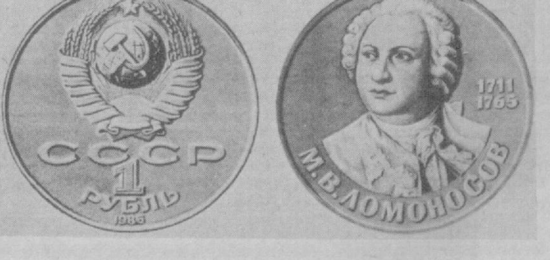

☸ Суратда: танганинг олд ва орқа томондан кўриниши.

19 НОЯБРЬ—РАКЕТА ҚЎШИНЛАРИ ВА АРТИЛЛЕРИЯ КУНИ

ҲАМИША ЖАНГОВАР ҲОЛДА

Совет халқи ҳар йили 19 ноябрда фронтчи-артиллериячиларнинг сўнмас жасоратларини, уларнинг жанговар хизматларини, ракетачилар ва артиллериячиларнинг ҳозирги авлодини шарафлайди, қудратли ракета ва артиллерия қуролини яратувчилар — ажойиб олимларимиз ва конструкторларимизнинг, инженерларимиз ва техникларимизнинг, мудофаа саноати ишчиларининг меҳнатига муносиб баҳо беради.

1944 йилда белгиланган артиллерия куни 1964 йилдан бошлаб ракета қўшинлари ва артиллерия куни сифатида нишонланадиган бўлди. Номнинг ўзгартирилиши ракета-ядро қуроли пайдо бўлганлиги, СССР Куролли Кучларининг янги тури — стратегик аҳамиятдаги ракета қўшинлари ташкил этилганлиги муносабати билан ҳарбий ишда рўй берган чуқур сифат ўзгаришларини акс эттирди.

Бу йил шу байрам жамиятимиз тараққиётининг бурилиш даврида, КПСС XXVII съездининг қарорларини, партиянинг мамлакат социал-иқтисодий ривожланишини жадаллаштиришга қаратилган стратегик йўлини амалга ошириш учун олиб борилаётган умумхалқ кураши вазиятида нишонланмоқда. Социалистик ватаннинг барча қуролли ҳимоячилари каби ракетачилар ва артиллериячилар ҳам КПСС XXVII съездининг новаторларча ғоялари ва қарорларини якдиллик билан маъқуллаб, қўллаб-қувватламоқдалар, партияга меҳр-муҳаббат ва ишонч, бутун куч ва ғайрат-шижоатни Совет ватанининг мудофаа қудратини мустаҳкамлашга сарфлашга тайёр эканликларини билдирмоқдалар.

Совет артиллериясининг жанговар йўли 1917 йилнинг Октябрь кунлари бошланган эди. Артиллериячилар Петроград ва Царицин остоналарида, Каховка ва Перекопни штурм қилиш чоғида, гражданлар урушининг барча фронтларида Совет ҳокимияти учун олиб борилган курашда матонат ва мардлик намуналарини кўрсатдилар. 18 та артиллерия қисми фахрий революцион Қизил байроқ билан мукофотланган эди.

1941 йилнинг 22 июнига қадар Совет Армиясида барча турдаги тўплар сони 67355 тани ташкил этди. Мамлакатни индустрлаштириш йўлига амал қилган партия ва ҳукуматнинг доно сиёсати туфайли шунга муваффақ бўлинди, бу эса қисқа муддат ичида қудратли мудофаа саноати вужудга келтирилишини таъминлади.

Улуғ Ватан уруши Совет Қуролли Кучлари учун қаттиқ синов ва ҳар томонлама имтиҳон бўлди. Урушда Коммунистик партия раҳбарлигида, кўп миллатли ватанимиздаги барча халқларнинг, ватан шавкатли ҳимоячиларининг куч-ғайратлари билан ғалабага эришилди. Артиллериячи-жангчилар урушнинг биринчи кунидан то охирги кунигача мардона жанг қилдилар, улар фашизм устидан қозонилган ғалабага муносиб ҳисса қўшдилар. Ҳукумат уларнинг ҳарбий шавкати ва қаҳрамонлигини юксак баҳолади. Артиллериячилардан 1 миллион 600 минг киши орден ва медаллар билан мукофотланган, 1800 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони юксак унвонига сазовор бўлди, 500 дан кўпроқ артиллерия қисмлари ва қўшинлари гвардиячи бўлиб қолди, 2100 таси орденлар билан мукофотланди, 1200 тага яқини фахрли ном олди.

Империалистик давлатларнинг агрессив доиралари урушдан кейинги дастлабки йилларданоқ АҚШнинг ядро қуроли соҳасидаги муваққат монополиясига таяниб, СССРга, бошқа социалистик мамлакатларга қарши «совуқ уруш»ни авж олдириб юбордилар, қўрқитиш сиёсатига ошкора ўтдилар. Империализм ҳозир ҳам ракета-ядро урушига моддий ва психологик жиҳатдан тайёргарлик кўрмоқда.

Рейкьявикда Олий даражада ўтказилган Совет—Америка учрашуви яна бир марта шуни яққол кўрсатдики, ўзининг техникавий устунлигига ҳаддан зиёд ишонаётган Вашингтон маъмурияти СССРдан ҳарбий устунликка эришишга умид қилмоқда. Машъум «Стратегик мудофаа ташаббуси» шунга қаратилган бўлиб, у фақат милитаристик характердадир ва космосда зарбдор қурол жойлаштирилишини кўзда тутади. Қуролланиш пойгаси тўхтагани йўқ. Ҳозирги вақтда АҚШда салкам 150 хил қурол системаси ишлаб чиқишнинг турли босқичларида турибди, ишлаб чиқарилмоқда ва модернизацияланмоқда.

Шундай шароитда КПСС билан Совет ҳукумати ялпи тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган ташқи сиёсий йўлни қатъият ва изчиллик билан ўтказиб келмоқдалар. Шу билан бирга, партия Программасида таъкидланганидек, «КПСС СССРнинг Қуролли Кучлари империализм кучларининг стратегик устунлигини йўқ қиладиган даражада бўлиши учун: Совет давлатининг мудофаа қобилияти ҳар томонлама такомиллашуви учун бутун кучини сарф этади».

Ракетачилар ва артиллериячилар социалистик ватан қуролли ҳимоячиларининг ягона жанговар сафида туриб, совет кишиларининг тинч меҳнатини пухта қўриқламоқдалар. Агрессив империалистик кучларнинг Совет Иттифоқига қарши ракета-ядро урушини бошлаш хавфига жавоб чораси сифатида тузилган юксак жанговар шай ҳолдаги қўшинлар — стратегик аҳамиятдаги ракета қўшинларининг деярли 27 йиллик тарихи машҳур стволли артиллерия қисмлари ва тилларда достон бўлган «Катюша»лардан бошланган.

Мамлакат стратегик ядровий кучларининг энг муҳим таркибий қисмларидан бири — стратегик аҳамиятдаги ракета қўшинлари зиммасига масъулиятли вазифа — душманнинг қўққисдан қиладиган ядровий ҳужумига дарҳол жавоб қайтариш, унинг агрессив режаларини қақшатғич зарба бериб, барбод этиш вазифаси юкланган. Бу нарса партиянинг ҳар қандай агрессорни тормор этишга қуролли кучлар шай бўлиб туриши тўғрисидаги программавий йўл-йўриқларига асосланади.

Эндиликда ракета қўшинлари ўз ривожининг сифат жиҳатдан янги даражасига эришди. Ватанимизнинг ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ишончли қалқони бўлиб қолди. Бу қўшинлар энг мукаммал ракета комплекслари билан таъминланган. Уларни ишлатиш ва жанговар қўлланиш барча жараёнлари автоматлаштирилган. Бу эса юксак даражадаги жанговар шайликни таъминлайди.

Ракетачилар ва артиллериячиларнинг ҳозирги авлоди Улуғ Ватан урушининг даҳшатли йилларида мардона жанг қилган совет Қуролли Кучларининг, полкдош-қаҳрамонларнинг шонли жанговар анъаналарини мерос қилиб олиб, муқаддас билиб сақламоқдалар.

Артиллериячи-жангчилар Афғонистонда интернационал бурчни адо этиш вақтида қаҳрамонлик намуналарини кўрсатмоқдалар. Кўпгина офицерлар; солдат ва сержантлар орден ҳамда медаллар билан мукофотланишган. А. Брянцев, А. Иванов, С. Зорин, М. Кулов ва бошқалар шулар жумласидандир.

Қўшинларда социалистик мусобақа ташаббускори, эндиликда юқорироқ лавозимга тайинланган подполковник Т. Маяков қисмининг ракетачи-жангчилари ваъдаларига астойдил вафо қилмоқдалар. Ракетачиларнинг ҳаммаси классли мутахассислар бўлиб, уларнинг 70 проценти юқори классли мутахассисдир. Шахсий составнинг қарийб учдан бир қисми — жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси, бўлинмаларнинг учдан икки қисми аълочи номини олган.

Стратегик ракетачилар — энг даҳшатли қуролнинг бошқарувчиларидир. Улар ҳамиша жанговар навбатчиликда турибди.

Стратегик аҳамиятдаги ракета қўшинлари бош штабининг бошлиғи генерел-полковник В. ВИШЕНКОВ, Совет Иттифоқи Қаҳрамони.
(ТАСС).

✦ Қизил Байроқли Прикарпат ҳарбий округи ракетачи-жангчилари ўз байрамларини ҳарбий ва сиёсий тайёргарликда катта ютуқлар билан кутиб олишмоқда.

Суратда: ракетачи-жангчилар ҳузурига бадиий ҳаваскорлар меҳмон бўлиб келиш-ди.

В. Песляк фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ФУТБОЛ

«ТРАКТОР»— РЕСПУБЛИКА ЧЕМПИОНИ

✦ СОБИҚ пахтакорчи Валерий Леткин устозлик қилаётган СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмасининг футбол командаси республика 43-чемпионатининг ғолиби бўлди ва келаси мавсум иккинчи лигада қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Агар республика биринчилигининг якунловчи жадвалига назар ташлайдиган бўлсак, чемпионлик учун кураш асосан Тошкентнинг «Трактор» ва Олмалиқнинг «Металлург» командалари ўртасида борганлигини кўрамиз. Тракторсозлар 33 та ўйиннинг (уларнинг «Бинокор» командаси билан биринчи даврада ўйналмай қолган ўйини бор) 30 тасида ғалабага эришишди, 2 та учрашувни дуранг қилиб, борйўғи битта ўйинни ютқазишди. Тўплар нисбати эса 101—13. Агар Ўзбекистон биринчиликлари тарихига назар ташлайдиган бўлсак, чемпионлик унвонини қўлга киритган ҳеч бир команда бундай юқори кўрсаткич билан фахрлана олмайди. Ҳимоячилар дарвозабон Расим Ахтямов билан биргаликда шундай ишончли ўйин кўрсатдиларки, бутун мавсум давомида рақиблар тракторсозлар дарвозасига бор-йўғи 13 та тўп кирита олишди, холос. Ҳужумкорликда ҳам «Трактор» олдига тушадиган команда топилмади. Бир сўз билан айтганда чемпион чемпионликка хос ўйин кўрсатди. Ҳимоячи Олег Тюлкин, ярим ҳимоячи Сергей Ковшов, Аҳмаджон Мусаев, ҳужумчи Игорь Мустафинларнинг маҳоратини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак.

Иккинчи мукофотли ўринни эгаллаган Олмалиқнинг «Металлург» командаси ҳам мухлисларини мамнун эта олди. Юрий Наймушин тренерлик қилаётган бу коллектив футболчилари 55 очко тўпладилар. 34 та ўйиннинг 25 тасида ғолиб чиқиб, 5 тасини дуранг қилишди ва тўрт ўйинда мағлубиятга учрашди. 53 очко тўплаган Фарғонанинг «Автомобилист» командаси учинчи ўринни эгаллади.

«Шарқ таомлари»га марҳамат!

Қорасув-Бекобод магистрал йўлининг Қизил байроқ участкасида «Шарқ таомлари» ошхонаси хўрандаларга хизмат қила бошлади. Бу овқатланиш шахобчаси районда кейинги уч ой ичида қуриб битказилган бешинчи объектдир. Янги ошхонани қуриш учун 50 минг сўмликдан кўпроқ маблағ сарфланди. Уни бунёд этишда Тўйтепадаги кўчма механизациялашган колонна, область матлубот жамиятининг Нариманов шаҳридаги ремонт-монтаж комбинати, район йўл қурилиш ва ремонти бошқармаси коллективлари актив қатнашдилар.

—Ошхона бир кунда саккиз юз хўрандага хизмат қила олади. Унда ўн хилдан зиёд таомлар тайёрланяпти, — дейди 3-умумий овқатланиш идорасининг директори Қўшмат Абдураҳмонов.

У. ҲАМИДОВ,
С. ҚУРБОНҚУЛОВ,
Ўрта Чирчиқ райони.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газета редакцияси ҳузуридаги жамоатчи Совет навбатдаги қабулни бугун — 19 ноябрь куни соат 17.00 дан бошлаб ўтказади. Бу сафар қабулни Тошкент область суди раисининг ўринбосари Суръат Сайдазимович Юсупов бошқаради.

Шикоят, ариза ва илтимосномалари бўлган ўртоқлар ана шу қабулхонага келишлари ва ўзларини қизиқтирган масалалар юзасидан мурожаат қилишлари мумкин. Келишга имкон тополмаган кишиларга редакция жамоатчи Совет қабулхонаси хат орқали ҳам жавоб беради.

Жамоатчи Совет қабулхонаси Ленинград кўчаси, 32-уй, 7-қават, 742-хонага жойлашган. Телефонлар 33-40-48; 32-53-54.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ СОВЕТ ҚАБУЛХОНАСИ.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

ПХЕНЬЯН. Монголия халқ — революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, МХР Буюк халқ хурали Президиумининг Раиси Жамбин Батмунх бошчилигидаги Монголия Халқ Республикаси партия-давлат делегацияси расмий дўстона визит билан бугун Корея Халқ Демократик Республикасига келди. Пхеньян аэропортида делегацияни Корея меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Корея Халқ Демократик Республикасининг Президенти Ким Ир Сен, КХДРнинг бошқа партия ва давлат арбоблари кутиб олдилар.

✦ ПАРИЖ. Душанба куни кечқурун «Рено» давлат автомобилсозлик концерни президенти, бош директори Жорж Бесс рўпарадан отилган бир неча ўқдан ҳалок бўлди. Франциядаги энг йирик саноат компанияларидан бирининг раҳбарини Парижда ўз уйи олдида икки номаълум киши отиб ўлдирди. Улар автомашинага чиқиб қочиб кетдилар. Полиция бу жиноий террорчилик ҳаракатини тергов қила бошлади.

ВАШИНГТОН. Эронга Америка қуролларини яширинча етказиб бериш билан боғлиқ можаро авж олаётган бир пайтда душанба куни Вашингтонда араб мамлакатлари уюшмасига аъзо бўлган 16 араб давлати вакилларининг мажлиси бўлди. Учрашув қатнашчиларининг баёнотидан маълум бўлишича, Вашингтоннинг Эрон-Ироқ қуролли можаросига сурбетлик билан аралашаётганидан араб давлатлари очиқдан-очиқ ғазабланмоқдалар. «Ҳамманинг фикрига кўра, — деди жумладан араб мамлакатлари уюшмаси вакили Кловис Мақсуд, — Эронга яширинча қурол-яроғ етказиб бериш Вашингтон араб давлатларига берган ваъдасини тўғридан-тўғри бузишдир.

✦ АФИНА. Греция халқи Афина политехника институти студентларининг «қора» полковниклар диктатурасига қарши 1973 йилги қаҳрамонона қўзғолонининг 13 йиллигини нишонлади. АҚШ мадади билан ҳокимиятни эгаллаб олган ҳарбий хунта исёнчилардан шафқатсиз ўч олди. Ўша куни 40 студент ҳалок бўлди. Ана шу фожиали воқеаларни нишонлаш учун митинглар ҳамда АҚШнинг Афинадаги элчихонаси ва Солоникидаги Америка консулхонаси томон юришлар ўтказилди. Уларда юз минглаб кишилар қатнашдилар. Намойишчилар «Йўқолсин Америка базалари!», «Йўқолсин НАТО!», «Ядро синовлари тўхтатилсин!», «Самовий урушлар»га йўл қўйилмасин!» — сўзлари ёзилган транспарантларни кўтариб, шу шиорларни такрорлаб бордилар.

КАРАКАС. АҚШ ва бошқа Ғарб давлатлари ўтказаётган протекционизм сиёсати ривожланаётган мамлакатларни иқтисодий жиҳатдан бўғиб қўйишга олиб боради ва уларнинг ташқи қарзи масаласини ҳал этишга тўсқинлик қилади. Бразилия ташқи ишлар министри Роберту Содре Венесуэлада чиқадиган «Насиональ» газетаси мухбири билан суҳбатда шу ҳақда гапирди.

(ТАСС, 18 ноябрь).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ЛОНДОН. Буюк Британия Аргентина ҳукуматининг Фолкленд (Мальвин) ороллари проблемаси юзасидан музокара бошлаш тўғрисидаги даъватига шошилинч тарзда жавоб қайтариб, икки томонлама муносабатларни нормаллаштиришга ҳаракат қилиши керак. Оппозициячи Буюк Британия социал демократик партияси раҳбари Дэвид Оуэн шу ҳақда гапирди. У Британия телевидениеси ахборот программаларидан бирида сўзга чиқиб, консерваторлар партияси Аргентина билан ана шундай музокара олиб бориш ғоясининг ўзидан шу вақтгача бош тортаётганлигини, бу эса Жанубий Атлантикада хатарли кескинлик ўчоғи сақланиб қолишига олиб келишини айтди.

НЬЮ-ЙОРК. АҚШдаги энг катта — Нью-Йорк шаҳар такси ҳайдовчилари ўзларининг иш ҳақини ошириш ҳақидаги талабларини қўллаб-қувватлаш юзасидан одатдан ташқари намойиш ўтказдилар. Соатига бир километр тезликда ҳаракат қилаётган таксиларнинг икки колоннаси марказий кўчаларда транспорт ҳаракатини бутунлай тўхтатиб қўйди.

(ТАСС, 18 ноябрь).

● Польша пойтахти Варшава Европанинг гўзал ва кўркам шаҳарларидан бири ҳисобланади. У Польша халқининг фидокорона яратувчилик меҳнати ва Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг қардошларча ёрдами туфайли харобалар ўрнида қайтадан қад кўтарган эди. Суратда: совет халқининг дўстона тортиғи — Маданият ва фан саройи. Варшавадаги темир йўл вокзали.

А. Чумичев, Ю. Лизунов фотоси. (ТАСС).

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

22 ноябрдан бошлаб
ЛЕНИНГРАД ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

2 бўлимдан иборат катта ранг-баранг программа
Томошалар соат 19.30 да; шанба кунлари соат 16, 19.00 да; якшанба кунлари соат 12, 15, 18-00 да бошланади.
Марказий касса ҳар куни соат 9 дан 20.00 гача ишлайди.
Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.
Справкалар учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

АНЪАНАВИЙ МИЛЛИЙ ПОЙАБЗАЛЛАР

Бу миллий пойабзаллар қулай ва чидамли бўлганлиги учун ҳам эгаларига манзур бўлмоқда.

Наманган пойабзал фабрикаси товони ёпиқ ва очиқ ҳолда тикилган икки хил оёқ кийимини харидорлар диққатига ҳавола қилади. Бу пойабзалнинг бошлиғи лакланган хромдан бичилган, таглиги полиуретанли.

Баҳоси—21 сўм 50 тийин ва 27 сўм 50 тийин.
Бу пойабзаллар ЦУМ, ГУМ, «Ўзбекистон» фирма савдо бирлашмасининг магазинларида сотилмоқда.

УЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ ЛОЙИҲА КОНСТРУКТОРЛИК ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИ (телефон 41-54-21).

САМАРАЛИ ТОЗАЛАГИЧ

Сиз дастурхонга қайла, сут ёки какао тўкиб юборсангиз, ёки чақилган тухумни оқизсангиз асло ташвишланманг!

Биологик моддалар ва махсус оқартиргичлар қўшилган

«О К А»

ҳар қандай оқ доғларни осон кетказади.

Бу порошок билан кир ювганда сувнинг ҳарорати 60 даражадан ошмаслиги керак.

«ОКА» порошоги ип, зиғир толаси ва синтетика газламасидан тайёрланган буюмларни қўлда ва машинада ювиш учун мўлжалланган.

Тайёрловчи «СОЮЗБИТХИМ». «ВНИИХИМПРОЕКТ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ УЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

«Ташоблсадвинсовхоз» трестининг
«ЛЕНИНГРАД»
САБЗАВОТ-СУТЧИЛИК
СОВХОЗИГА

гулчилик питомниги лабораториясига: агроном-биолог, агроном-энтомолог, вирусолог, катта лаборантлар, лаборантлар, катта техниклар, техник

К Е Р А К

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Тошкент райони «Келес» автостанциясидан «Тошкент—Абай», «Тошкент—Сариоғоч курорти» ва «Тошкент — «Ленинград» совхози» автобуслари билан «Ташминводи» бекатигача бориладн

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАР ИНСТИТУТИНИ 1986 ЙИЛДА БИТИРГАНЛАР

ДИҚҚАТИГА!

Барча ихтисослар бўйича

ДИПЛОМЛАР ТОПШИРИШ

институт биносида 25 ноябрь соат 15.00 да қуйидаги адресда ўтказилади: Тошкент шаҳри, ГСП, К. Маркс кўчаси, 32-уй, мажлислар зали.

ШАҲАР ВОДОПРОВОДИ ВА КАНАЛИЗАЦИЯСИ АБОНЕНТЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ «ВОДОКАНАЛ» ТРЕСТИ ЭСЛАТИБ ЎТАДИ

Кўрсатилган хизмат учун ҳақ тўлашда қарздор бўлган кишилар уни тезроқ узишлари ва келгусида хизмат ҳақини ҳар ойнинг 15-числосигача тўлаб боришлари зарур.

Агарда фойдаланилган сув учун тўланадиган ҳақ юзасидан қарздор бўлган кишилар уни 1986 йил 20 ноябргача узмаганлари тақдирда ВОДОПРОВОД ҚЎШИМЧА ОГОҲЛАНТИРМАЙ ТУРИБ АСОСИЙ ТАРМОҚДАН УЗИБ ҚЎЙИЛАДИ.

Йўловчиларни ташиш Тошкент область автотрестининг йўқолган
«КАНЦЕЛЯРИЯ»
ДУМАЛОҚ ПЕЧАТИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Стройдеталь» трестининг 2-Тошкент ёғочсозлик заводи коллективи Олмалиқ филиалининг склад мудири Т. Анарқуловга рафиқаси **Бувайшаб АНАРҚУЛОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТВ

БУГУН

РАКЕТА ҚУШИНЛАРИ ВА АРТИЛЛЕРИЯ КУНИ

● МТ I

9.00 «Время». 9.50 «МИХАЙЛО ЛОМОНОСОВ» тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-фильм. 1 ва 2- сериялар. 12.10 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Амалда синаб кўрилган». Ҳужжатли фильмлар: «Сергей Довженко нима учун кетаяпти» (Украина хроникал-ҳужжатли фильмлар студияси), «Бир тупроқда» (Ростов-Дон). 16.10 Б. М. Кустодиев. Хатлар ва хотиралар асосида 2-кўрсатув. 16.45 Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.15 «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 17.20 Совет Армияси «Красная Звезда» ансамблининг концерти. 18.00 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.45 Экологик кундалик. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 СССР ИТТИФОҚИ ОЛИЙ ДЕПУТАТЛАРИ ҲИКОЯ ҚИЛАДИЛАР. 19.40 «Ракета қўшинлари ва артиллерия куни». Стратегик мақсадлардаги ракета қўшинлари Бош қўмондони, СССР Мудофаа министрининг ўринбосари, Совет Иттифоқи Қаҳрамони армия генерали Ю. П. Максимов сўзи. 19.55 Е. Шекалев қўшиқлари. Свердловскдан кўрсатилади. 20.15 «МИХАЙЛО ЛОМОНОСОВ». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-фильм. 2-серия. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.00 Сутхарани Раджхупати рақсга тушади (Ҳиндистон). 22.25 Ёзувчи В. Распутин ҳузурида меҳмонда. 23.15 «Дунё воқеалари». 23.30 «Белорус манзаралари». Минскдан кўрсатилади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 Ҳужжатли фильм. 9.35, 10.35 География. 7-синф. СССРнинг сув ресурслари. 10.05, 15.00 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 34-кўрсатув. 11.05 СПТУ ўқувчиларига. Астрономия. Қуёш. 11.35, 12.40 Умумий биология. 9-синф. Ч. Дарвин. Хилларнинг келиб чиқиши. 12.05 С. Есенин лирикаси. 13.10 Ўқитувчи экрани. Табиатшунослик. 3-синф. Табиатда сувнинг айланиши. 13.30 Жамиятшунослик. 10-синф. Империализм ва ҳозирги босқичда унинг хусусиятлари. 14.00 И. А. Бунин. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 15.30 Мактаб ўқувчиларига физиология ва гигиена ҳақида. Ота-оналар ва уларнинг болалари (алкоголнинг наслга таъсири ҳақида). 16.00 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар. 18.50 Волейбол. Халқаро турнир. Эркаклар Япониядан кўрсатилади. 19.20 «Узоқ Шарқ». Киножурнал (Узоқ Шарқ кинохроника студияси). 19.30 «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». Қизғанчиқ Кузя». Мультфильм. 20.50 «Кашфиётсиз кашфиётлар». Илмий-оммабоп фильм. 21.00 Ритмик гимнастика. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.00 «Хайрлашув» Бадиий фильм («Мосфильм»). 23.40 «Мангуликка айланган лаҳзалар».

● ЎзТВ I

7.25 Ритмик гимнастика. 7.50 «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 Комсомол съезди олдидан «Студентлар ҳаёти». 8.20 «Тонгги тароналар». 8.30 «АХБОРОТ». 8.50 «Чимбулоқ» Телефильм.

* * *

16.30 Кўрсатувлар программаси. 16.35 Математика. Тўғри бурчакли параллелопипеднинг ҳажми. 17.05 «Бибигул ва Замонбек». Телефильм. 17.30 Ўқитувчи экрани. Ўқувчиларда мустаҳкам ва чуқур билимни шакллантириш. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Полиздаги эчки», «Содиқ дўстлар», «Сеҳрли камонча». Мультфильмлар программаси («Ўзбекфильм»). 18.45 Бугун — Ракета қўшинлари ва артиллерия куни. Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи ракета қўшинлари ва артиллерия қўмондони, генерал-майор А. Д. Казанцев сўзи. 19.00 Концерт. 19.30 «АХБОРОТ». 19.50 «Мирмулла ва Мирмуҳсин Шермуҳамедовлар ижоди». «Ёдгорлик» туркумидан адабий кўрсатув. 20.30 «АХБОРОТ». 20.50 «Пахтакорлар, Сизлар учун!». Концерт. 21.30 Москва «ВРЕМЯ». 22.00 «Тошкент ва тошкентликлар». 22.45 «Санъаткор ва давр». Ҳужжатли фильм. 23.10 Кўрсатувлар программаси.